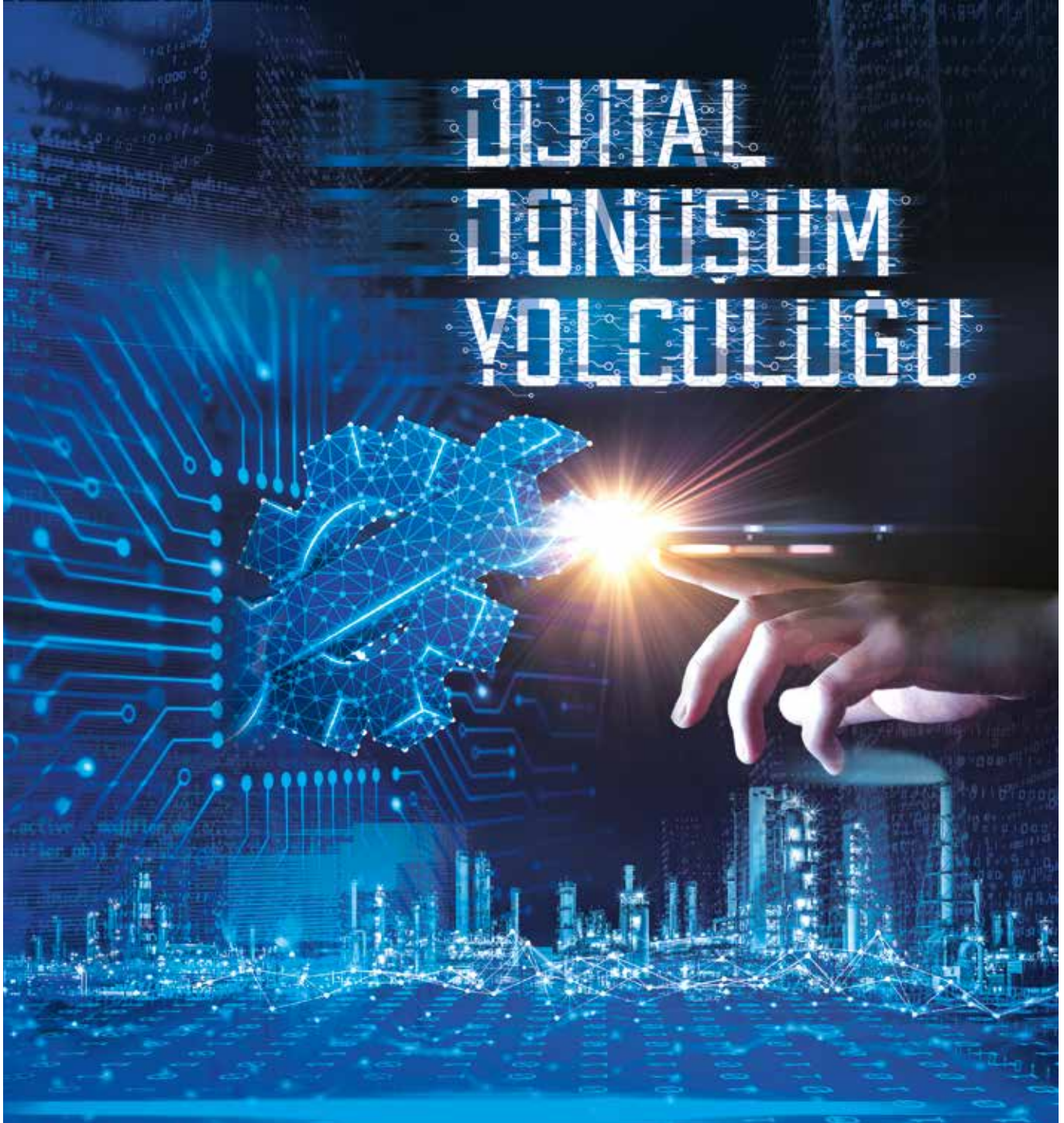

BEBKA*haber*

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

• Üç Ayda Bir Yayınlanır • Yıl 8 Sayı 30 • Nisan-Mayıs-Haziran 2019

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

BURSA ESNEKLİK VE ELEKTRONİK KURUMLAR BİRLİĞİ

DAHA HIZLI HİZMET İÇİN **KAMUDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM**

www.bebka.org.tr

İsmail GERİM
BEBKA Genel Sekreteri

DEĞİŞİME VE GELİŞİME AÇIK OLMALIYIZ

BEBKA olarak bölgemizin ekonomik, kırsal ve sosyal kalkınmasına yönelik strateji geliştirmekte, önemli yatırımların ve projelerin bölgemizde uygulanmasını sağlamaktayız. Bu kapsamda odaklanılması gereken konular değerlendirildiğinde, dijital dönüşüm dünya gündeminde olduğu gibi küresel rekabetçiliğini artırabilmesi için bölgesel ve ulusal kalkınma stratejimizin merkezinde de olmalıdır. Ancak bu dönüşüm hem özel sektör hem de kamuda gerçekleştiğinde hedefe ulaşılacaktır.

Dijital dönüşüm, birçok çağdaş otomasyon sistemini, veri alışverişlerini ve üretim teknolojilerini içermektedir. Makinelerin birbiri ile konuştuğu, her makinenin ve her üretimin bir veriye dönüştüğü bir süreç olarak ifade edilen, büyük ekonomik ve sosyal dönüşümler ortaya çıkartacaktır. Bu sürecin imalat sanayinin dinamik ve işleyişini ciddi bir şekilde dönüştürmesi, küresel değer zincirlerini yeniden yapılandırması beklenmektedir. Dijitalleşmeden ve yeni teknoloji ürünlerden tüketicilerin yararlandığı olanakları sunan bu dönüşüm, tedarikçi tarafında da uzun döneme yayılan etkinlik ve verimlilik kazançları sağlamaktadır. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde kamu yönetiminde de değişim ve gelişim gereklidir. İnovasyon ve yenilik çağında yalnızca özel sektörde değil kamuda da inovasyon kültürünü benimsemiş ve uygulamaya koyan insan kaynağı ihtiyacı bulunmaktadır. Hizmet sunduğumuz vatandaşların ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilmek, daha hızlı ve etkin cevap verebilmek için teknoloji ve dijital dönüşüm alanında yapılması gerekenler iyi planlanmalı ve hayata geçirilmelidir. Değişime ve gelişime açık olmalı, değişime direnen değil değişimi yöneten kurumlar olmalıyız.

Buradan yola çıkarak başta yerel yönetimler olmak üzere, kamu kurumlarımızın üst ve orta kademe yöneticilerine yönelik "Rekabet ve Kalkınma İçin Kamuda Değişim ve Dijital Dönüşüm Seminerleri" düzenledik. Altı seminerden oluşan programdan binin üzerinde katılımcı faydalanırken, toplamda 8500 adam/saatlik bir eğitim programını gerçekleştirmiş olduk. Bu yoğun katılım bizlere bundan

sonraki çalışmalarımızda yol gösterici olacak, benzer programların hazırlanmasında rehberlik edecektir. Gençlerin bilim ve teknoloji donanımlarının geliştirilmesi, bu teknolojilere erişimlerinin artırılması, başta dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklar ve gençler olmak üzere çocukların ve gençlerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının artırılması da bölgemizin öncelikli tedbirleri arasındadır. Bursa Büyükşehir Belediyesi işbirliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte düzenlediğimiz Science Expo ile çocukların ve gençlerin bilime olan ilgisini artırmayı, farklı bakış açıları kazandırmayı, ülkemizde bilim kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Sekizincisi düzenlenen etkinlik; 236 stant, 200 binin üzerinde ziyaretçi ve 101 bin 358 atölye çalışması ile hedeflenen rakamları aşarak tamamlandı. Etkinlik kapsamında bu yıl 5. kez düzenlenen proje yarışmasının teması da 'Dijital Türkiye' olarak belirlendi. Türkiye'nin dört bir yanından bine yakın proje başvurusu gelmesi ise bizleri ayrıca sevindirdi.

BEBKA olarak inovatif girişimciliğe ayrı bir önem veriyoruz. Bu kapsamda Ajansımız ve Bursa Teknik Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Bursa Teknoloji Transfer Ofisi (BursaTTO) işbirliğinde yürütülen SeedUP - İnovatif Girişimcilik Programımız da tüm hızıyla devam etmektedir. SeedUP kapsamında, başvurusu kabul edilen adaylar projelerini jüri karşısında sundu ve programa kabul edilen 22 girişimci eğitim programlarına başladı. Hepsinin yolunun açık olmasını diliyorum.

Dergimizin yayına hazırlandığı süreçte, 2019 Yılı Mali Destek Programlarımızın da başvuru süreci tamamlandı. Toplam 27 milyon TL bütçeli iki başlıklı ilan edilen proje teklif çağrısından Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programına 65 adet, Girişimcilik Mali Destek Programına 29 adet olmak üzere toplamda 94 proje başvurusu alındı. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden programlara yoğun ilgi göstererek proje başvurusunda bulunan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür eder, mali destek programları sonuçlarının şimdiden bölgemiz için hayırlı olmasını dilerim. Bu vesileyle, ülkemizin yüksek teknoloji, katma değerli üretim yapması için gereken destekleri her zaman vermeye hazır olduğumuzu bir kez daha burada vurgulamak isterim.

İÇİNDEKİLER

MALİ DESTEK PROGRAMLARINA 94 PROJE BAŞVURUSU GELDİ

Toplam 27 milyon TL bütçeli iki başlıkta ilan edilen proje teklif çağrısından Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programına 65 adet, Girişimcilik Mali Destek Programına da 29 adet olmak üzere toplam 94 adet proje başvurusu alındı.

SANAYİ VE KAMUDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM KAÇINILMAZ

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak sanayi ve kamunun kurallarının yeniden yazılacağı bir dijital dönüşümün eşliğinde olan Türkiye, bu dönüşümü değer zincirinin bütün adımlarının birbiri ile gerçek zamanlı ve sürekli iletişim içinde olması ile hayata geçirecek.

BİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM PRATİĞİ: BURSA MODEL FABRİKA

BTSO Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burkay, Model Fabrika'nın, yalın üretim ve sanayinin dijital dönüşümüne ilişkin pek çok teorik kavramı pratiğe döktüğünü belirterek, "Firmalarımız Model Fabrika ile dijital dönüşüm çalışmalarını artık uygulamalı öğrenme şansına sahip" dedi.

BEBKA, KAMUDA DİJİTAL DÖNÜŞÜME DE ÖNCÜLÜK EDİYOR

BEBKA, Bursa Valiliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle kamuda kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve yenilikçi yapıların tasarlanması için gerekli olan dijital dönüşümün önemine dikkat çekmek amacıyla 6 oturumdan oluşan seminerler düzenledi.

GÜNEY KORE'DE TANITIM ATAĞI

Bursa, Eskişehir ve Bilecik'in sahip olduğu turizm değerlerinin tanıtılması ve yurtdışından daha fazla turist gelmesinin sağlanması hedefiyle BEBKA ve THY işbirliğiyle Güney Kore'de temaslarda bulunuldu.

**Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma
Ajansı Adına
İmtiyaz Sahibi**

Jülide Alan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Nalan Tepe Şençayır

Yayın Kurulu

Yasemin Hatipoğlu, Erhan Öztürk,
Banuçiçek Güngördü, Güliz Ünal,
Gürler Sunel, Yasin Dalgıç,
Elif Boz Ulutaş, Sabri Bayram

İletişim

Bursa Eskişehir Bilecik
Kalkınma Ajansı

Altınova Mah. İstanbul Cd. 424/4

Buttim İş Merkezi Buttim Plaza

Kat: 6 16250 Osmangazi/BURSA

www.bebka.org.tr

bebka@bebka.org.tr

Tel: (0224) 211 13 27

Faks: (0224) 211 13 29

Yayına Hazırlayan

Altınşehir Mah. 163.Sk. No:11B

B Blok K:7 D:94 Nilüfer/Bursa

www.yazievi.com.tr

yazievi@yazievi.com.tr

ISSN: 2148-1717

BURSA İŞ DÜNYASI MESLEKİ EĞİTİM İÇİN HAREKETE GEÇTİ

Milli Eğitim Bakanlığı ve BTSO arasında imzalanan protokol kapsamında Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Projesi hayata geçiyor.

BTSO öncülüğünde BEBKA ve iş dünyası kuruluşlarının işbirliğinde kurgulanan 'Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi' Projesi kamuoyuna tanıtıldı. Tanıtım toplantısında konuşan BTSO Başkanı İbrahim Burak, Milli Eğitim Bakanlığı ve BTSO arasında geçtiğimiz aylarda imzalanan protokol kapsamında sivil toplum kuruluşları ve sektör konseyleriyle birlikte yeni bir çalışmaya imza attıklarını söyledi. Nitelikli insan kaynağının Bursa iş dünyasının en önemli

gündem maddelerinden birisi olduğunu kaydeden Burak, “Yeni kurguladığımız proje ile 14 pilot meslek lisesi belirledik. Bursa endüstrisi ve ekosistemini tarif eden alanlarda, bu meslek liselerimizde başlatacağımız süreçle birlikte Bursa’nın ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağını oluşturmayı ve mesleki eğitim kurumlarımıza kalite kazandırmayı hedefliyoruz” dedi. Yeni proje ile her okula iş dünyası kuruluşlarının partner olacağını açıklayan Burak, “Her tematik

okulumuzda ilgili sektörlerdeki duayen iş insanlarının yer aldığı bir istişare kurulu oluşturuyoruz. Projemizin Bursa için hayırlı olmasını diliyorum” diye konuştu.

ORTAK HEDEF GÜÇLÜ NESİL

Bursa Valisi Yakup Canbolat da, “Hepimizin ortak hedefi, genç ve dinamik iş gücünü en iyi şekilde yetiştirmektir. Bu da kamu ve özel sektörün güçlü birlikteliği ile olacaktır” dedi.

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim de, 2019 Yılı Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı’nın amacının; bölgede imalat sanayisinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması olarak belirlendiğini söyledi. İsmail Gerim, “Önemli bir destek mekanizmasını bu yıl mesleki eğitim ve girişimcilik alanlarına sunacağız. Güzel projeler bekliyoruz” ifadelerini kullandı.

MALİ DESTEK PROGRAMLARININ TANITIMI YAPILDI

➤ ‘Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi’ ve ‘Girişimcilik’ alanlarında toplam 27 milyon TL hibe verilecek olan 2019 Yılı Mali Destek Programlarının tanıtım toplantıları, Bursa, Eskişehir ve Bilecik’te gerçekleştirildi.

BEBKA tarafından açıklanan “2019 Yılı Mali Destek Programları” Bursa, Eskişehir ve Bilecik’te düzenlenen toplantılarla tanıtıldı.

BEBKA'nın sorumluluk alanındaki üç ilde yapılan tanıtım toplantılarının açılışında konuşan Genel Sekreter İsmail Gerim, Mali Destek Programı'nın amacının, bölgede imalat sanayisinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması olarak belirlendiğini söyledi. Program ile bölge imalat sanayindeki iş gücü piyasası ile mesleki eğitim kurumları arasında eşgüdümün sağlanması yoluyla mesleki eğitimin kalitesinin artırılması, nitelikli beşeri sermaye yapısının oluşturulması ve kurumlar arası işbirliği kültürünün geliştirilmesinin hedeflendiğini kaydeden Gerim, “Girişimcilik Mali Destek Programı ile de bölgemizde girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi, yenilikçi ve teknolojik girişimciliğin yaygınlaştırılması ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ile bölgenin rekabet gücünün artırılmasını amaçlıyoruz” dedi.

İŞSİZLİK İÇİN ÖNEMLİ ADIM

Mesleki eğitimin geliştirilmesi des-

tek programının, genç nüfusa sahip ülkemizde gençler arasında işsizlik oranını düşürmek için mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin artırılması ve iş dünyasıyla mesleki ve teknik eğitim arasındaki bağların daha da güçlendirilmesi açısından önemli bir adım olacağını ifade eden BEBKA Genel Sekreteri Gerim, “Bölge illerinde mevcut mesleki eğitim altyapısına rağmen başta özel sektör tarafından vurgulanan ve eğitim kurumları tarafından da dile getirilen mesleki ve teknik eğitimde sektörel ihtiyaçların tam anlamıyla karşılanamaması, bu alanda yapısal dönüşüm ihtiyacını ortaya koymaktadır. İŞKUR tarafından yayınlanan 2017 yılı TR41 İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına baktığımızda, bölgemizde açık iş oranı yüzde 27,4 iken, Türkiye genelinde yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Aynı çalışmada işverenlerin yüzde 70,1’i, ilgili meslekte yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman bulamamasından dolayı çalışan temininde güçlüklerle karşılaştıklarını belirtmiştir” diye konuştu.

Bursa Valisi Yakup Canbolat:

2019 Yılı Mali Destek Programları kapsamında verilecek toplam 27 milyon TL hibe bütçenin 17 milyonluk bölümü ile bölgemizdeki imalat sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesi yoluyla bölgenin rekabet gücünün artırılması amaçlanmaktadır. Milli Eğitim İstatistiklerine göre, bölge illerinde mesleki ve teknik eğitim net okullaşma oranı 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı için Bursa'da yüzde 49,01 olarak Türkiye ortalamasının üzerinde olmakla birlikte, bu potansiyelin gelişimi önemini korumaktadır. Bugün burada duyurduğumuz bu mali destek programının bölgemizde, mesleki eğitim veren kurumların kapasitelerinin artırılmasına önemli bir katkı olmasını temenni ediyorum. 10 milyon TL'lik bütçe ayrılan "Girişimcilik Mali Destek Programı" ile de bölgemizin rekabet gücünün geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Eskişehir Valisi Özdemir Çakacak:

Ajansımız mali destek faaliyetleri kapsamında 2010-2018 yılları arasında turizm, sanayi, çevre, kırsal kalkınma konuları başta olmak üzere 19 ayrı başlıkta destek verilmiştir. Kuruluşundan bugüne kadar BEBKA, ilimizde 102 projeye 35 milyon TL'lik destek sağlamış, yararlanıcıların eş finansmanıyla toplam 60 milyon TL'lik yatırım hacmi oluşturulmuştur. Bölgemiz ve Eskişehir için de önem arz eden bu iki konuda açılmış olan Mali Destek Programlarından, Eskişehir ilinde yer alan kurumların azami derecede faydalanması ve nitelikli projelerle ilimizin kalkınmasına destek olmak en büyük temennimizdir. Odalarımız, STK'lar, iş dünyası kuruluşları, Milli Eğitim başta olmak üzere kurumlarımıza sorumluluk ve görev düşmektedir. 27 milyon TL'lik hibe destek için mümkün olduğunca fazla proje hazırlayalım.

Bilecik Valisi Bilal Şentürk:

Mesleki eğitimi daha fazla özendirme ile birlikte, meslek liselerinden mezun olanların da kendi işlerini yapabilmelerini sağlamalıyız. Ayrıca, girişimciliği çocukluk döneminden başlatabiliriz. Daha fazla üretken olmamız için mesleki eğitime ve girişimciliğe öncelik ve özel önem verilmelidir. İşte bu anlamda BEBKA'nın Mali Destek Programı çok önemlidir ve mutlaka değerlendirilmelidir. Pek çok avantaja sahip olan Bilecik'te kamu kurumlarından, ticaret ve sanayi odalarımızdan, üniversitemizden, yerel yönetimlerimiz ve STK'lardan çok güzel projeler hazırlamalarını bekliyorum.

PROJE YAZMA EĞİTİMLERİ TAMAMLANDI

2019 Yılı Mali Destek Programları kapsamında gerçekleştirilen bilgilendirme toplantıları ve proje yazma eğitimleri tamamlandı.

TEKNİK YARDIM MASASI HİZMETİ VERİLDİ

BEBKA'nın 2019 yılı Mali Destek Programları kapsamında faaliyetleri, Teknik Yardım Masası ile devam etti. Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde görevlendirilen uzmanlar tarafından sağlanan teknik yardım masası hizmetinden potansiyel başvuru sahipleri faydalandı. BEBKA'nın mali destek programlarına başvuru yapılabilecek, somut bir projesi olan ve projesi hakkında fikir alışverişinde bulunmak isteyen başvuru sahipleri; başvuru sahibi ve ortakların uygunluğu, projenin başvuru rehberlerinde belirtilen amaç ve önceliklere uygunluğu, projede yer alacak faaliyetlerin planlanması, uygulanabilirliği ve yöntemlerinin belirlenmesi, projede ifade edilen beklenen sonuçların mali ve kurumsal açıdan sürdürülebilirliğinin ele alınabilmesi, proje bütçesinin istenilen şekilde ve etkinlikte oluşturulabilmesi hususlarında teknik yardım hizmeti aldı.

2019 Yılı Mali Destek Programlarını 3 Nisan tarihinde açıklayan BEBKA, Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi ve Girişimcilik Mali Destek programlarına 27 Milyon TL kaynak ayırdı. Bu kapsamda, 19 Nisan'da Bursa Faik Çelik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 24 Nisan'da Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 26 Nisan'da Eskişehir Sanayi Odası, 29 Nisan'da Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ve 2 Mayıs'ta Eskişehir Ticaret Odası'nda bilgilendirme ve proje yazma eğitimleri gerçekleştirildi. Düzenlenen beş adet bilgilendirme toplantısı ve proje yazma eğitimi kapsamında 334 kişiye mali destek programları ile ilgili bilgi ve proje yazmaya yönelik eğitim verildi.

MALİ DESTEK PROGRAMLARINA 94 PROJE BAŞVURUSU GELDİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) 27 milyon lira hibe vereceği 2019 Yılı Mali Destek Programlarına proje başvuruları sona erdi. Bundan sonraki aşamada 94 projenin değerlendirilmesi gerçekleştirilecek.

BEBKA tarafından 3 Nisan 2019 tarihinde ilan edilen 2019 Yılı Mali Destek Programlarına proje başvuruları 2 Temmuz 2019 Salı günü saat 18:00 itibarıyla sona erdi. Toplam 27 milyon TL bütçeli iki başlıkta ilan edilen proje teklif çağrısından Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Mali Destek Programına 65, Girişimcilik Mali Destek Programına da 29 olmak üzere toplam 94 adet proje başvurusu alındı.

DEĞERLENDİRME SÜRECİ BAŞLAYACAK

Proje başvurularının tamamlanmasının ardından projelerin değerlendirme süreci başlayacak. Değerlendirme sürecinin ilk aşaması olan ön incelemede; projelerin idari ve uygunluk kontrolleri yapılacak. Başvurular üzerinden; başvuru rehberinde talep edilen belgelerin doğru ve eksiksiz sunulmuş olması ve başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu

gibi hususlar yönünden ön inceleme gerçekleştirilecek. İnceleme sonucunda başarılı bulunan projeler, teknik ve mali değerlendirme aşamasına alınacak. Proje başvuru sahipleri eksik evrak sürecini <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresine girerek Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden takip edebilecek. Teknik ve mali değerlendirme aşamasında başvuru rehberinde belirtilen değerlendirme usulleri ve kriterleri doğrultusunda projeler, bağımsız değerlendiriciler tarafından değerlendirilecek. 2019 Yılı Mali Destek Programlarına dair değerlendirme sürecinin 2019 yılı Ağustos ayı içerisinde tamamlanması hedefleniyor. BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, “2019 Yılı Mali Destek Programlarına yoğun ilgi göstererek proje başvurusunda bulunan kurum ve kuruluşlara teşekkür eder, Mali Destek Programları sonuçlarının şimdiden bölgemiz için hayırlı olmasını dilerim” dedi.

➤ **2019 Yılı Mali Destek Programlarına dair değerlendirme sürecinin 2019 yılı Ağustos ayı içerisinde tamamlanması hedefleniyor.**

MALİ DESTEK PROGRAMI BAŞVURU SAYISI

Neslihan Hasret
Uzman
İzleme ve
Değerlendirme Birimi

Onur Köksal
Uzman
İzleme ve
Değerlendirme Birimi

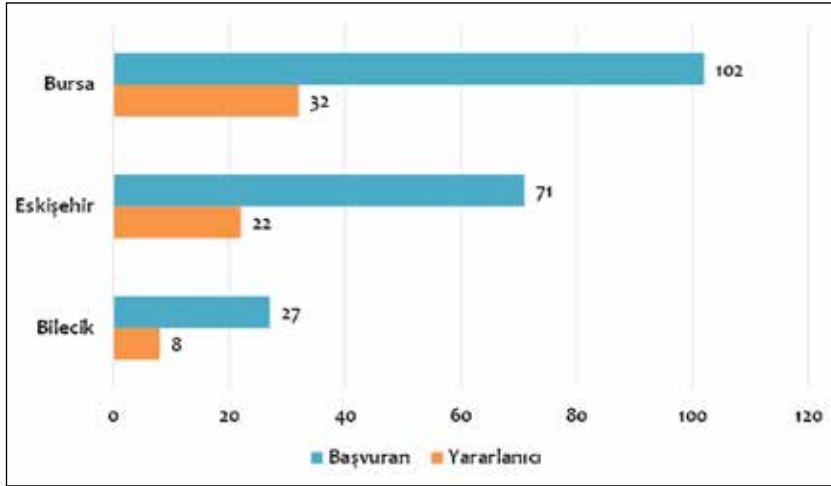
2014 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı, 2014 yılında ilan ettiği Proje Teklif Çağrısı kapsamındaki “Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı”, “Kırsalda Ekonomik Gelişim”, “İş Birliği ve Gelişim”, “Çevre Küçük Ölçekli Altyapı” ve Çevre Dostu Üretim (KOBİ) Mali Destek Programlarının etki değerlendirmesini hizmet alımı yoluyla gerçekleştirmiştir. Söz konusu programlardan Çevre Dostu Üretim (KOBİ) Mali Destek Programı, kâr amacı güden yararlanıcılara yönelik hazırlanmış, diğer dört programdan ise kâr amacı gütmeyen kurumlar yararlanabilmiştir. Toplam bütçesi 50 milyon TL olarak belirlenmiş olan çağrı kapsamında desteklenen ve tamamlanan 61 projeye 34,8 milyon TL hibe sağlanmıştır.

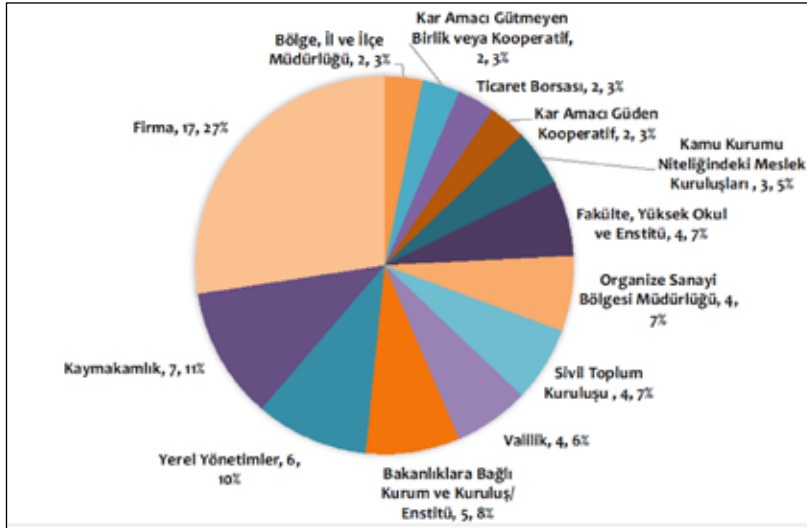
Mali Destek Programı	Çağrı Bütçesi (TL)	Tamamlanan Projelerin Toplam Bütçesi (TL)	Tamamlanan Projelerin Sözleşmeye Bağlanan Destek Tutarı (TL)	Tamamlanan Projeler için Gerçekleşen Destek Tutarı (TL)
Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı	10 milyon	12.744.279	9.210.526	7.911.362
Kırsalda Ekonomik Gelişim	11 milyon	2.881.028	2.158.570	2.101.348
İş Birliği ve Gelişim	10 milyon	16.014.234	11.978.374	11.007.587
Çevre Küçük Ölçekli Altyapı	9 milyon	18.037.279	9.053.210	8.441.030
Çevre Dostu Üretim (KOBİ)	10 milyon	13.213.174	5.883.479	5.353.791
TOPLAM	50 milyon	62.889.994	38.284.159	34.815.118

➤ Destek programlarına TR41 Bölgesi genelinde il ve kurum bazında dengeli bir başvuru ve yararlanma dağılımının olduğu görülmüştür. Mali Destek Programlarına başvuran ve yararlanıcı kurumların iller ve kurumlar bazında dağılımı aşağıdaki şekillerde gösterilmektedir.

Mali Destek Programlarına Başvuranların ve Yararlanıcı Kurumların İller Bazında Dağılımı

Yararlanıcıların Kurum Türlerine Göre Dağılımı

Nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılmasıyla gerçekleştirilen bu çalışma, uluslararası değerlendirme kriterleri (OECD DAC Kriterleri) ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan “Kalkınma Ajanslarının Uygulanan Mali

Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar” doğrultusunda programların;

- Bölge ve yararlanıcılar için uygunluğunu,
- Etkin ve etkili bir biçimde yürütülüp yürütülmediğini,
- Ortaya koydukları etkilerini,

• Etkilerinin sürdürülebilirliğini analiz etmekte; tüm bunlardan hareketle yeni tasarlanacak programlara ışık tutacak öneriler sunmaktadır.

Etki değerlendirmesi çalışması, birincil ve ikincil verilerin derlenmesi ve analizi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında, yararlanıcıların performans göstergeleri için belirledikleri hedefler, elde ettikleri sonuçlar, kullandıkları destek tutarları gibi ikincil verilerden oluşan izleme verileri konsolide edilmiş, düzenlenmiş ve analiz edilmiştir. Ayrıca, programlara ait başvuru rehberleri, ulusal ve bölgesel politikalar ve planlar, bölgesel araştırma raporları ve ajans mevzuatı da programların değerlendirilmesinde girdi olarak kullanılmıştır.

Birincil verilerin toplanması sürecinde ilgili tüm paydaşları kapsayan saha çalışmaları yürütülmüştür. Buna göre, çalışmanın başında Ajans uzmanlarıyla mülakat gerçekleştirilerek, programlar hakkında detaylı bilgi alınmıştır. Bunu takiben, Ajans’tan mali destek alan toplam 62 projenin yararlanıcısıyla yüz yüze anket gerçekleştirilmiştir.

Yapılan çalışma, değerlendirilen programların amaçları doğrultusunda uygulandıklarını ve Ajansın süreç boyunca başarılı bir performans ortaya koyduğunu göstermiştir. Programlar, yararlanıcıların kurumlarında davranışsal değişimleri tetiklemiş; teknik bilgi ve yetenek artışı gözlenmiştir. Program yararlanıcılarının tamamı projeleri sayesinde proje bütçesinin dışında finansal kaynak yaratarak yeni projeler başlatmış ve yeni fiziki yatırımlar gerçekleştirmişlerdir.

Programlar özelinde öne çıkan değerlendirme sonuçları:

Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı

Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı için **10 milyon TL'lik bütçe tahsis edilmiştir ve program kapsamında 15 proje başarıyla tamamlanmıştır.** Program için ayrılan bütçenin yaklaşık %80'inin kullanılabildiği olması, programın bölgeye daha fazla fayda getirme potansiyelinin bulunduğunu göstermektedir.

Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı ile bölgede yaşlılar, gençler, engelliler ve kadınlar gibi dezavantajlı gruplara yönelik projeler gerçekleştirilmiş ve bu kesimlerin topluma kazandırılmasına yönelik adımlar atılmıştır. Bölgede yaşlılara ve engellilere yönelik üstyapıların kurularak yaşam kalitelerinin yükselmesine ve topluma entegre olmalarına katkı sağlanmış, sanayi bölgesinde kreş yapılması ile kadın istihdamı ve verimliliği artırılmış, kadınların mesleki eğitimler alarak hem özgüven hem de ekonomik özgürlüklerini kazanmaları sağlanmış, atıl spor salonları faaliyete geçirilerek gençler spora yönlendirilmiş, kaynaştırma öğrencileri ve ailelerine ek eğitimler verilerek diğer öğrencilerin seviyelerine gelmeleri ve ailelerinin de bu konuda onlara destek olması sağlanmış, yaşlıların evde bakım hizmetleri sağlanmış, kurslar düzenlenmiş ve bir huzurevi açılmıştır.

Yararlanıcılar genel olarak program başvuru ve yürütme süreçlerinden memnun kalmıştır. **Proje döneminin başında yararlanıcılar tarafından belirlenen performans göstergelerinin ortalama %110 oranında elde edildiği görülmüştür. Bu durum programın etkin şekilde yürütüldüğünün göstergesidir.** Programla elde edilen çıktıların 2019 itibarıyla kullanılma oranı yüksek olup, programın sürdürülebilirliği için pozitif bir göstergedir.

Kırsalda Ekonomik Gelişim

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali

Destek Programı için 11 milyon TL'lik bütçe ayrılmış ve program kapsamında 5 proje başarıyla tamamlanmıştır.

Başvuran projelerin %35'i desteklendiği halde, program için ayrılan bütçenin 19%'unun kullanılması, programa talebin yeterince fazla olmadığına gös- tergesidir. Yararlanıcıların, diğer programlardan farklı olarak en fazla Ajans tarafından gerçekleştirilen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri sayesinde haberdar oldukları görülmüştür.

Kırsalda Ekonomik Gelişim Mali Destek Programı kapsamında gerçekleştirilen projelerle bölgenin tanınırlığı ve turizm potansiyelinin arttığı, bölgede el sanatlarından da gelir elde edilmeye başlandığı, hediyelik eşya satışlarının arttığı, kadınların beceri kazandıkları ve ekonomik gelir elde etmeye başladığı gözlemlenmiştir. Program kapsamında;

- Bölgede kırsal turizme yönelik olarak çiftlik turizmi, kültür turizmi vb. faaliyet çeşitleri geliştirilmiş,
- Kırsal turizme yönelik tur sayısı artırılmış,
- Pansiyonlar modernize edilmiş, alternatif turizm tesisi yatak kapasitesi 85'e çıkarılmış,
- Yerel ürünlerin sergilendiği/pazarlamasının yapıldığı stant sayısı 13'e çıkarılmış,
- 1 adet tarım ürünleri paketleme tesisi kurulmuş,
- 198 kişinin yöreye özgü el sanatlarının eğitimi alması sağlanmış ve 1 adet soğuk hava deposunun faaliyete başlaması sağlanmıştır.

Bu programda sözleşmeye bağlanan bütçenin neredeyse tamamı yararlanıcılar tarafından kullanıldığı halde, aynı sebebe bağlı olarak performans göstergelerindeki başarı oranı ortalama %77'dir. Eksik elde edilmiş proje hedefleri için de yararlanıcıların tamamı daha sonra bunları tamamlamaya yönelik girişimlerde bulunmuş olup, bu durum programın etkisi ve sürdürülebilirliğine de pozitif katkı sağlamıştır. Programla elde edilen çıktıların 2019 itibarıyla kullanılma oranı oldukça yüksek olup, bu durum programın etkisinin sürdürülebilirliği için olumlu bir göstergedir.

İş Birliği ve Gelişim

İş Birliği ve Gelişim Mali Destek Programı için **10 milyon TL'lik bütçe ayrılmış ve program kapsamında 15 proje başarıyla tamamlanmıştır.**

Başvuran projelerin yaklaşık yarısının desteklenmesine bağlı olarak, program için ayrılan bütçeden daha fazla miktarda hibe sözleşmeye bağlanmış ve kullanılmıştır (sırayla 11,9 milyon TL ve 11 milyon TL). Bu durum programa başvuran projelerin niteliğinin yüksek olduğunun göstergesi olarak düşünülmektedir.

Yararlanıcı sayısının ve bütçesinin yüksekliği, programın etkisini artıran faktörler arasındadır. İşbirliği ve Gelişim Mali Destek Programı yararlanıcılarının yarısından fazlası (8 kurum, %53) sanayinin farklı ihtiyaçlarına yönelik (AR-GE, enerji verimliliği, tasarım, nitelikli teknik personel, vb.) mesleki eğitim merkezi kurmuşlardır. Bu merkezler ile bölgedeki tasarımcı istihdamında artış olduğu, tekstil sektöründe AR-GE uygulamalarına dönük eğitimlerin verildiği ve bu eğitimlerin diğer tekstil bölgelerine de örnek teşkil ederek benzer merkezlerin açıldığı görülmüştür.

Program kapsamında 3 laboratuvar desteklenmiş, böylece gıdalardaki taklit maddelerin bölge içinde tespit edilmesi sağlanmış; sanayicinin bölge ve ülke dışında yaptırmak zorunda kaldığı kauçuk ve plastik testleri bölge içinde yapılmaya başlanmış, bu durum üniversite ve sanayici arasında işbirliği fırsatlarını da artırmış; tarımsal araştırma laboratuvarlarındaki ekipmanların hız, kapsam ve verimlilikleri artırılarak çiftçilere ve sanayicilere daha etkin hizmet vermeye başlanmıştır. Bölgede animasyon sektörünün gelişimi için altyapı sağlayan ve gençlerin bu alanda ilerlemesi için imkân veren projeler de bu program kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Yararlanıcılar program başvuru ve yürütme süreçlerinden genel olarak memnun olup, bu durum programın verimliliği için olumlu bir göstergedir. Performans göstergelerinde ortalama

%80 civarında bir başarı elde edilmiştir. Programla elde edilen çıktıların 2019 itibarıyla kullanılma oranı yüksek olup, programın sürdürülebilirliği için pozitif bir göstergedir.

Çevre Küçük Ölçekli Altyapı

Çevre Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı için 9 Milyon TL'lik bütçe tahsis edilmiş olup, program kapsamında 7 proje başarıyla tamamlanmıştır. Başvuran projelerin yaklaşık yarısının desteklenmesine bağlı olarak, program için ayrılan bütçeden daha fazla miktarda hibe sözleşmeye bağlanmış (9,05 milyon TL) ve bütçenin yaklaşık tamamı (8,4 milyon TL) kullanılmıştır. Bu durum programa başvuran projelerin niteliğinin yüksekliği için bir gösterge olarak düşünülmektedir. Program bütçesinin neredeyse tamamının kullanılmış olması, programın etkisini artıran faktörlerden biridir. Çevre Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı yararlanıcıları, projeleriyle mermer atıklarının bir bölgede toplanarak toprak kirliliğinin önlendiğini, atık su arıtma tesislerinin kurulmasıyla doğaya salınan kirli su miktarının azaltıldığını, hava kalitesinin ölçülerek halkla paylaşıldığını belirtmiştir. Ayrıca, katı atık ve su arıtma tesislerinin, firmaların ihracat için gerekli şartları sağlamasına ve satışlarındaki artışa olumlu etkisinin olduğu belirtilmiştir. Program bütçesinin %90'ından fazlası kullanıldığı halde, performans göstergelerinde %80 civarında bir başarı elde edilmiştir. Eksik elde edilmiş proje hedefleri için de yararlanıcıların %67'si daha sonra bunları tamamlamaya yönelik girişimlerde bulunmuş olup, bu durum programın etkisi ve sürdürülebilirliğine de pozitif katkı sağlamaktadır. Programla elde edilen çıktıların 2019 itibarıyla kullanılma oranı oldukça yüksek olup, programın sürdürülebilirliği için olumlu bir göstergedir.

Çevre Dostu Üretim (KOBI)

Çevre Dostu Üretim (KOBI) Mali Destek Programı için 10 milyon TL'lik bütçe tahsis edilmiş, program kapsamında 19 proje başarıyla tamamlan-

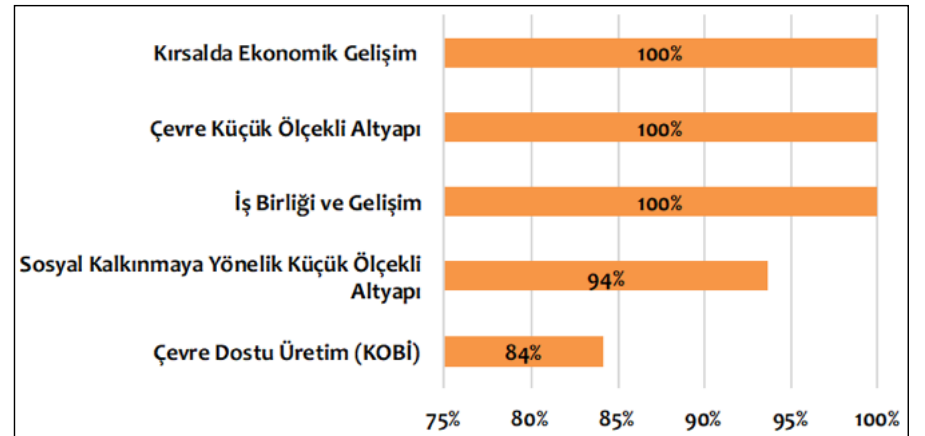
mıştır. Programa başvuran projelerin %43'ü desteklenmek üzere seçildiği halde, program için ayrılan bütçenin ancak %59'u sözleşmeye bağlanmış (5,9 milyon TL) ve %54'ü (5,4 milyon TL) kullanılmıştır. Bu durum, programa yeterli başvuru olmadığının göstergesidir.

Anket uygulaması kapsamında Çevre Dostu Üretim (KOBI) Mali Destek Programı'ndan yararlanan işletmelerden projelerini uygulamadan önceki 2013 yılı ile uygulamadan sonra 2017 ve 2018 yılları tahmini toplam satış, ihracat ve net kâr-zarar tutarları hakkında bilgi alınmıştır. Elde edilen sağlıklı verilere göre, yararlanıcı işletmelerin 2013 yılındaki ortalama satış, ihracat ve kâr değerleri sırayla %296, %684 ve %638 artış göstererek 2017 yılında 34,31 milyon TL, 7,56 milyon TL ve 4,35 milyon TL'ye ulaşmıştır. Firmaların verilerindeki bu olumlu seyir 2018 yılında da devam etmiş; ortalama satış, ihracat ve kâr rakamları bir yıl içinde sırayla %66, %119 ve %93 artış göstermiştir.

Çevre Dostu Üretim (KOBI) Mali Destek Programı yararlanıcılarının ortalama tam zamanlı çalışan personel sayıları da destek öncesine göre artış göstermiştir. **Destekten önce işletmelerin ortalama personel sayısı 72 iken, bu durum %26 artışla 2018'de 90'a çıkmıştır.**

Yararlanıcı işletmelerin gerek destekten önce gerekse de sonra en fazla marka alanında fikri mülkiyet hakkı başvurusunda bulunduğu görülmektedir. İşletmelerin destek öncesi toplam marka

başvuru sayısı 55 iken, bu durum %31 artışla 72'ye ulaşmıştır. Yararlanıcılar bu etkiler dışında; atık su arıtma ve geri dönüşüm projeleriyle birlikte, işletmelerinin hammadde, su ve enerji tasarrufu sağladığını, çevresel mevzuata uyduklarını, atıklardan yeni ve katma değerli ürünler üreterek ihracata başladıklarını, havalandırma sistemi ve temiz teknolojilerin hayata geçirilmesiyle işgücü verimliliğinin arttığını belirtmiştir. Bazı firmalar çevresel mevzuata uymanın ihracat için de bir önkoşul olduğunu ve projeleriyle birlikte bu koşulları sağlamalarının ihracatı tetiklediğini belirtmiştir. Çevresel boyutta da hem katı atık hem de kirli suların çevreye salınmadığı belirtilmiştir. İşletmelerin %37'si (7 yararlanıcı) bundan sonra da çevre konusunda ekipman ve cihaz alarak, depo kurarak yatırımlarına devam etmeyi planladıklarını belirtmiştir. Yararlanıcısı kâr amacı güden kurumlar olan bu programda, performans göstergeleri için hedeflerin yararlanıcılar tarafından daha bilinçli şekilde belirlendiği fark edilmektedir. Programda sözleşmeye bağlanan bütçenin %91'i yararlanıcılar tarafından kullanıldığı halde, proje döneminin başında yararlanıcılar tarafından belirlenen performans göstergelerinin ortalama %106'sı elde edilmiştir. Bu durum programların etkin şekilde yürütüldüğünün göstergesidir. Destek programlarıyla elde edilen kazanımların kalıcı olduğu görülmüştür. Aşağıda 2014 Mali Destek Programlarıyla elde edilen çıktıların, 2019 itibarıyla halen kullanılma oranları gösterilmektedir.

13 PROJEYE TEKNİK DESTEK

Toplam bütçesi 1.200.000 TL olan 2019 Yılı Teknik Destek Programına mart-nisan aylarında sunulan başvurulara ilişkin değerlendirme işlemleri sona erdi.

BEBKA tarafından gerçekleştirilen değerlendirme sonucunda, 2019 Yılı Teknik Destek Programı Mart-Nisan döneminde yapılan 24 başvurudan 13 adet teknik destek talebi başarılı bulundu.

Program kapsamında proje başına 50 bin TL'ye kadar destek sağlanacağı, başvuru sahibine doğrudan bir ödeme yapılmayıp, talep edilen teknik desteğin ajans tarafından veya hizmet alımı yoluyla sağlanacağı ifade edildi. 2019 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında bu dönemde destek almaya hak kazanan projelerin listesine www.bebka.org.tr adresinden ulaşılabilecek.

2019 Yılı Teknik Destek Programı başvuru sürecinin ikinci aşaması mayıs-haziran döneminde devam etmekte olup, program 31 Ekim 2019 tarihinde sona erecek.

BU MERKEZ ESKİŞEHİR'E YAKIŞACAK

Aynı dönemde, 2019 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün "Eskişehir Mesleki Eğitim Merkezi Fizibilitesi" destek almaya hak kazandı. Kurulacak olan merkez ile Eskişehir sanayinin yarısından fazlasını temsil eden makine imalat, metal eşya, plastik kalıp ve işleme sektörleri için tasarımı ve üründe yenilikçilik, üretimde verimlilik ve insan kaynağında kalifiye gibi unsurların geliştirilmesi, bu yolla il sanayinin rekabet gücünün artırılması hedefleniyor. Merkez, il sanayinin en çok ihtiyaç duyduğu alanlardan olan CNC, Endüstriyel Otomasyon, Kaynak Teknolojileri, Plastik İşleme ve Endüstriyel Tasarım konularında bölge gereksinimlerini karşılayacak.

DİJİTAL DÜNYANIN KAPILARI TEKNİK DESTEK İLE AÇILIYOR

BEBKA'nın 2018 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te dijitalleşme alanında önemli eğitimler verildi.

BURSA

Öğretmenlere 'sanal' eğitim

Özellikle son yıllarda eğitsel oyunlar ve mobil uygulamalar, eğitimde yoğun şekilde kullanılıyor. Orhangazi Kaymakamlığı da bu konuda BEBKA'nın teknik desteği ile ilçedeki okullarda görev yapan 20 öğretmene Sanal Gerçeklik İçin Proje Hazırlama eğitimi verdi. 4 gün süren 26 saatlik eğitimin sonunda, öğretmenler sertifikalarını aldı. Verilen eğitim ile öğretmenler sanal ve artırılmış gerçeklik destekli eğitsel uygulamalar geliştirebilecek.

Dijital oyun geliştirmeyi öğrendiler

BEBKA desteği ile Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü AR-GE birimi tarafından düzenlenen eğitsel interaktif içerikler üretebilmek amacıyla farklı branşlardan 30 öğretmene, 60 saat süren "Artırılmış/Sanal Gerçeklik Destekli Eğitsel Dijital Oyun Geliştirme" eğitimleri verildi. Teknik destek kapsamında verilen eğitimlerle öğret-

menlerin, kendi dersleri ve EBA ile tüm ülkenin kullanımı için sanal ve artırılmış gerçeklik destekli eğitsel uygulamalar geliştirmesi amaçlandı.

Vergi dünyasında da dijital dönem

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı, gelişen ve dijitalleşen vergi dünyasına uyum sağlayabilmek için BEBKA desteğiyle "Vergi Uygulamalarının Dijital Dönüşümünde Veri Madenciliğinin Önemi" başlıklı eğitim çalışmaları gerçekleştirdi. Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı, kendisine bağlı birimlerde görev yapan 70 gelir uzmanı ve gelir uzman yardımcısının katıldığı eğitim çalışmaları ile vergi uygulamalarının dijital dönüşümü konusunda öncü bir konuma geldi.

Dersler artık daha teknolojik

Osmangazi İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü, hazırladığı "Web 2.0 Teknolojilerinin Derslere Entegre Edilmesi ve Flash Tabanlı Oyunlar Geliştirme" Projesi kapsamında BEBKA'dan aldığı teknik destek ile öğretmenlere, Öğretim Görevlisi Dr. Celal Karaca tarafından eğitim verildi.

BİLECİK

Geleceğin yazılımcıları yetiştiriyor

BEBKA 2018 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında finanse edilen "Geleceğin Yazılımcılarını Yetiştiriyoruz" adlı proje faaliyetleri çerçevesinde robotik kodlama eğitimleri yapıldı. Gerçekleştirilen 30 saatlik Robotik

Kodlama eğitimine çeşitli branşlardan 23 öğretmen katıldı.

ESKİŞEHİR

Robotik Kodlama Eğitimi

Eskişehir Valiliği Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Bürosu tarafından hazırlanan, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından başvuru ve BEBKA teknik destek programı kapsamında desteklenen Robotik Kodlama Eğitimi, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki okullardan seçilen öğretmenlere yönelik olarak verildi. Toplamda 30 saat süren eğitim, Çifteler Halk Eğitim Merkezi bilgisayar laboratuvarında yapıldı. Eğitim, online eğitim simülasyon ve arduino setleri üzerinde uygulamalı olarak da gerçekleştirildi. Eğitim sonunda katılan öğretmenlere sertifika verildi.

SANAYİ VE KAMUDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM KAÇINILMAZ

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak sanayi ve kamunun kurallarının yeniden yazılacağı bir dijital dönüşümün eşiğinde olan Türkiye, bu dönüşümü değer zincirinin bütün adımlarının birbiri ile gerçek zamanlı ve sürekli iletişim içinde olması ile hayata geçirecek.

BİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM PRATİĞİ: BURSA MODEL FABRİKA

BİTSE Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burak, Model Fabrika'nın, yalın üretim ve sanayinin dijital dönüşümüne ilişkin pek çok teorik kavramı pratiğe döktüğünü belirterek, "Firmalarımız Model Fabrika ile üretim süreçlerinde verimlilik artışı ve dijital dönüşüm çalışmalarını artık uygulamalı öğrenme şansına sahip" dedi.

Model Fabrika, işletmelerde operasyonel mükemmeliyet ilkelerinin, deneysel öğrenme tekniklerini kullanarak ortak kullanıma yönelik bir yetkinlik merkezi. Model fabrikaları, işletmelerin verimliliklerini ve rekabetçiliklerini artırmak amacıyla kurulan diğer merkezlerden ayırt eden en temel özellik; deneysel öğrenme tekniklerini kullanarak, teori ve pratiği birleştirmeleri ve bu vesileyle yetkinlik kazanımlarını kalıcı hale getirmeleri.

Türkiye’de Uygulamalı KOBİ Yetkinlik Merkezi (Model Fabrika) kurulması ve işler hale getirilmesi amacını taşıyan proje; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğinde yürütülüyor. Türkiye’de kurulacak olan Model Fabrikasının veya fabrikaların hedef kitesini ise imalatçı KOBİ’lerin oluşturması planlanmaktadır. Model fabrikalardan biri de Ankara’nın ardından BTSO öncülüğünde Bursa’da hayata geçirildi. BTSO Başkanı İbrahim Burak, sanayide dijital dönüşüm ve Model Fabrika’yı BEBKA Haber’e anlattı.

Sanayideki dijital dönüşüm neden önemli? Üretim süreçlerinde neler yaşanıyor?

Teknolojideki baş döndürücü gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkan dijital devrim, bütün endüstrilerdeki üretim şekillerinde hızlı bir değişime yol açmaktadır. Bu süreç, yeni iş modellerini ortaya çıkarırken, sistemlerin yeniden

biçimlendiği ve en önemlisi çalışma ve iletişim kurma şekillerinin değiştiği yeni bir süreci ifade ediyor. Bu nedenle dijitalleşmeyi sadece üretim hattının bir faaliyeti olarak değil, aynı zamanda bir şirketin bütün çalışma ve süreçlerinin dijitalleşmesi olarak düşünmemiz gerekiyor. Diğer taraftan da dijital ekonominin yakıtı veridir. Veri ise tüm dünyada yeni ekonomi modelinin petrolü olarak kabul görüyor. Ortaya çıkan dijital kaynaklarla artık makineler birbirleriyle iletişim kuruyor. Akıllı ve bağlantılı ürün ve üretim süreçleri müşteriyi, satıcıyı, üreticiyi ve tedarikçiyi birbirine daha da yakınlaştırıyor. Kısacası bilişim temelli yeni bir ekonomi modeli doğuyor.

Bursa dijital dönüşümün neresinde? Türkiye’de yürütülen dijital dönüşüm çalışmaları göz önüne alındığında, Bursa bu dönüşüme ne kadar hazır?

Yeni üretim ekosistemi perspektifini hayata geçirmenin en önemli unsurlarından biri, hiç kuşku yok ki Türkiye’nin de şekillenmekte olan yeni nesil sanayi anlayışını benimsemesi ve bu doğrultuda bir dönüşüme kendini hazırlaması gerçeğidir. Bu gerçekten hareketle, ülkemizin Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde başlatmış olduğu ‘Milli Teknoloji Hamlesi ve Dijital Türkiye’ Projesini oldukça önemli ve anlamlı bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Özellikle yerli ve milli yenilikçi tekno-

lojilerin geliştirilmesi, milli yazılımların desteklenmesi ve kritik altyapıların korunmasına imkân sağlayan bu önemli proje, aynı zamanda veriyi işleyerek anlamlandıracak ve kullanılabilir hale getirecektir. Bilginin ve teknolojinin sunduğu imkânlarla ülkemizin ve milletimizin hedefleri doğrultusunda tüm kurumlarımız bu büyük değişime zaman kaybetmeden hazırlanmalıdır. Yapay zeka ve nesnelerin interneti gibi yeni kavramların, firmalarımızın iş yapış biçimlerini önemli ölçüde değiştirdiği bu yeni dijital çağda Bursa, lider kent olma vizyonu ile üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeyi sürdürmektedir. Bugün ürettiği mal ve hizmeti 188 ülkeye ihraç etmeyi başaran ve Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı niteliğinde olan bir kentin küresel ticaretteki değişim ve dönüşüm süreçlerinden uzak kalma lüksü olamaz. Bizler de özellikle BTSO çatısı altında buluşan iş dünyamızı rekabetçi kılacak ortamı hazırlamak adına önemli çalışmalara imza atıyoruz.

"FİRMALARIMIZ TEKNOLOJİYE UYUM SAĞLAMALI"

Bursa Model Fabrika, TEKNOSAB, KOBİ OSB ve BUTEKOM gibi önemli yatırımlar da göz önüne alındığında Bursa, Türkiye'nin dijital dönüşüm yolculuğuna nasıl

bir katkı ortaya koyacak?

Firmalarımızın yeni sanayi devriminin gerektirdiği bilgi ve teknolojiye uyum sağlaması büyük önem taşımaktadır. Türkiye'de ilk organize sanayi bölgesini hayata geçirme vizyonuna sahip Bursa, Odamız öncülüğünde yine bir ilki gerçekleştirerek yüksek teknoloji organize sanayi bölgesi TEKNOSAB'ı 25 milyar dolarlık yatırımla ülke ekonomisine kazandırdı.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da yakından takip ettiği ve artık Türkiye'nin projesi haline gelen TEKNOSAB, dev yatırımlarla kentimize 40 milyar dolarlık ihracat değeri katacaktır. Büyük ölçekli ve yüksek teknoloji üretim gerçekleştiren sanayi firmalarımızın ağırlıklı olarak yer alacağı TEKNOSAB ile birlikte ülke ekonomimizin itici gücü olan küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz için de KOBİ OSB Projesi'ni hayata geçiriyoruz. Sanayide dönüşüm hamlemizin ürünü olacak KOBİ OSB'ler, kent içinde kalan ve dağılmış halde bulunan, rekabette zorlanan, gelişmek ve büyümek isteyen firmalarımız için büyük bir fırsat teşkil ediyor.

Yine bulunduğumuz bölgede BEBKA'nın desteğiyle hayata geçirdiğimiz tekstil, teknik tekstil ve ileri kompozit malzemeler alanındaki

Model Fabrika, firmalarımıza verimlilik artışından kaliteye, yalın üretimden dijital dönüşüme kadar birçok alanda rehberlik yapmaktadır.

“

mükemmeliyet merkezlerimiz de BUTEKOM çatısı altında güçlü ekonomi için katma değerli üretim, ihracat ve teknoloji odaklı çalışmalarla firmalarımıza rehberlik yapmaktadır. Türkiye'de Ankara'nın ardından ikincisini ülkemizin sanayi başkenti Bursa'da hayata geçirdiğimiz Model Fabrikamız da yerli firmalarımızdan temin ettiğimiz tezgâhlar ve robot sistemleriyle ülkemizin milli teknoloji güçlü sanayi atılımının yansıması oldu. Model Fabrika, kamu-üniversite-özel sektör ortaklığında küçük ve orta ölçekli işletmelerimize verimlilik artışından kaliteye, yalın üretimden dijital dönüşüme kadar birçok alanda rehberlik yapmaktadır. Ülkemizin üretim merkezi Bursa, Türkiye'mizin dijital dönüşümünde de liderlik rolünü sürdürmektedir.

Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi (Bursa Model Fabrika) fikri nasıl doğdu ve hayata geçirildi?

Günlük yaşantımız, tüketim alışkanlıklarımız ve üretim modelleri artık yeni teknolojik eğilimlere göre şekilleniyor. Rekabette ve kaynak verimliliğinde kurallar yeniden belirleniyor. Teknolojiyi geliştiren, onu yönlendiren ve üretime hızla adapte edebilenler ise bu yeni dönemin kazananları oluyor. Ülkemizin 2023, 2053 ve 2071 vizyonu yüksek katma değerli üretim, verimlilik artışı, dijital dönüşüm ile güçlü bir kalkınma sürecini gerekli kalmaktadır. Bu vesileyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın öncülüğünde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı desteğiyle Model Fabrika Projesimizi hayata geçirdik. Merkezimizin güçlü bir altyapı ile kentimize kazandırılması ve firmalarımıza hizmet

sunması amacıyla başta Almanya olmak üzere bu uygulamanın en başarılı örneklerini yerinde inceledik. İşletmelerimiz için yeni bir eğitim platformu olarak da değerlendirebileceğimiz Model Fabrika, yalın üretim ve sanayinin dijital dönüşümüne ilişkin duyduğumuz pek çok teorik kavramı pratiğe döktü. Firmalarımız Model Fabrika ile üretim süreçlerinde verimlilik artışı ve dijital dönüşüm çalışmalarını artık uygulamalı öğrenme şansına sahip.

"SANAYİ 4.0'A ULAŞMAK DAHA KOLAY OLACAK"

Bursa Model Fabrika, kent ve ülke için dijital dönüşüm konusunda nasıl bir potansiyel barındırıyor? Nasıl bir rol oynayacak?

Model Fabrika, deneyim yoluyla yetenek geliştirme uygulamaları sunarak 'mevcut durumdan' 'iyileştirilmiş duruma' dönüşme eğitiminin verildiği bir merkez olarak hizmet vermektedir. Yalın şirket organizasyonu ve kültürünü benimsemiş olan firmalarımızın yalın üretim tekniklerini dijitalleşme ile birleştirmesi sonucunda Sanayi 4.0 seviyesine ulaşması doğal olarak daha kolay olacaktır. Bu nedenle, firmalarımız bu merkezimizle önemli bir avantaja sahiptir. Firmalarımızın burada sunulan hizmetlerden azami seviyede faydalanması ve işgücünüzün en iyi şekilde eğitilmesi için istekli, aktif olması gerekiyor. Yüksek verimlilik, firmalarımıza rekabet avantajı da sağlayacak. Firmalarımız Model Fabrika'nın rehberliğinde en az kaynakla, en kısa

zamanda, en ucuz ve hatasız üretimi, müşteri talebine de yanıt verebilecek şekilde, en az israfta gerçekleştirme olanağına sahip. Firma düzeyinde elde edilen başarılar da elbette ülkemizin makro ekonomik temellerine doğrudan katkıda bulunacaktır.

Model Fabrika'nın verdiği hizmetler nelerdir?

Pilot işletmelerimizde öğren-dönüş programları, deneyimsel eğitimler, farkındalık artırıcı seminerler, akademik projeler, üniversite eğitimleri ve ürün geliştirme projeleri, yerli ve milli kaynaklarla sunulmaktadır.

"BEBKA'YA ŞÜKRANLARIMI SUNUYORUM"

BEBKA'nın kamuda ve sanayide dijital dönüşüm konusunda yaptığı bilinçlendirme çalışmaları başta olmak üzere faaliyetlerini nasıl değerlendirirsiniz?

Bu süreçte kamu-özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini gerçekleştiren BEBKA da, kalkınmaya yön veren yapısıyla yerel sorunlara yerel odaklı çözümler sunarken, kaynakları etkin ve verimli kullanmaktadır. Bölgemizin stratejik alanlara odaklanarak uluslararası rekabet düzeyini artıran çalışmalara sundukları değerli destekler için Kalkınma Ajansımıza şükranlarımı sunuyorum.

Ekleme istedikleriniz...

Sanayide dijital dönüşümü gerçekleştirmenin yarısı, teknolojileri üretim hatlarına ve değer zincirinin bütününe

entegre etmekle ilgilidir. Diğer yarısı ise bunu mümkün kılacak stratejileri ve politikaları hayata geçirebilmektir. Bu sürecin başarısının sürdürülebilirliği ise ancak ve ancak teknolojiyi ülkemizde geliştirmekle mümkündür. Türkiye'nin bilgi ve teknoloji üretmeden gelişmesi de kalkınması da mümkün değildir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türkiye'mizin teknolojik bağımsızlığını kazanarak 2023, 2053 ve 2071 vizyonu doğrultusunda milli ve yerli hamlelerle daha güçlü bir geleceğe ilerleyeceğine inancımız tamdır. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası olarak bizler de büyük ölçekli şirketlerden KOBİ'lere kadar, dijital dönüşüm için gerekli altyapı ve insan kaynağı gibi temel gereksinimler için destek sunmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle hayata geçirdiğimiz Model Fabrika başta olmak üzere, kentimize, bölgemize ve ülkemize değer katan tüm projelerimizde yanımızda olan ve bizleri destekleyen Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımıza ve hükümetimize teşekkürlerimizi sunuyorum.

‘ROBODER AKADEMİ’DE EĞİTİM ALACAK NESİL DÖNÜŞÜMÜ SAĞLAYACAK’

Kısa adı ROBODER olan Robotik ve Yüksek Teknolojili Üretim Sistem Entegratörleri Derneği, Türkiye’deki robotik ve yüksek teknoloji üretim sistemleri sektörünü bir araya getirme hedefiyle geçtiğimiz yıl Bursa’da kuruldu. Merkezi Bursa’da bulunan derneğin ülke genelinde 45 üyesi var. Derneğin 6 temel hedefini; sosyal dayanışmayı tesis etmek, profesyonel dayanışma sağlamak, devlet kurumlarında temsiliyet elde etmek, rekabet öncesi işbirliği

fırsatları yaratmak, sektör saygınlığını artırmak ve sosyal sorumluluk birlikteliği oluşturmak olarak açıklayan ROBODER Başkanı Gürel Yılmaz, derneğin faaliyetleri ve sanayide dijital dönüşüm ile ilgili BEBKA Haber’e açıklamalarda bulundu.

Robotlu üretim sistemleri yapılan sektörün çok tanınan bir sektör olmadığını dile getiren Yılmaz, “Biz standart değil özel makineler ve işe özel robotlu üretim sistemleri yapıyoruz. İşimizin

Robotik ve Yüksek Teknolojili Üretim Sistem Entegratörleri Derneği (ROBODER) Başkanı Gürel Yılmaz, her alanda olduğu gibi dijital dönüşümde de en önemli etkenin eğitim olduğunu, bu amaçla ROBODER Akademi Projesi’ni hayata geçireceklerini belirterek, “Bu eğitimi alan nesil dönüşümü sağlayacak” dedi.

özünde yüksek otomasyon mevcut. Ve sektörümüzün büyük sorunları var. Ülkemizde faaliyet gösteren standart makine üreticileri kurumsal kültürü uygulama konusunda önemli yol kat etmiş durumdalar. Biz de ise iş patronun ve yöneticinin yaratıcılığı ile ilerliyor. Finansal sürdürülebilirlik ile ilgili problemlerimiz bulunuyor. İnsan kaynağı problemi var. Yetiştirdiğiniz elemanları kaybedebiliyorsunuz. Sektör elemanı yetiştiremiyor, yetişen elemanlar transfer olunca da maliyetler yükseliyor” dedi.

“BİRLİK OLMAMIZ GEREKİYOR”

Sektörün birlik olması gerektiğine vurgu yapan Gürel Yılmaz, “Büyük firmalar çok sayıda robot istediğinde bizdeki hiçbir firma bunu tek başına yapamıyor. ROBODER ile birlikte felsefe değişti. Biz işbirlikleri ile ana otomotiv imalatçıların 200-250 robotlu üretim sistemlerini almayı hedefliyoruz. Eğer birleşmezsek tek tek yok oluruz. Birbirimize ihtiyacımız var.

Acilen 'Ulusal Teknoloji Konseyi' kurulmalı. Bu ülkenin teknolojik olarak ilerlemesi için hangi ürünleri üretmesi gerektiğini bu konsey kararlaştırmalı.

Sektörde iyi tasarlayan, iyi üreten ve iyi pazarlayan firmaları bir araya getirerek önemli projelerin baş aktörü olabiliriz. Devlet de buna destek olmalı. Ülkenin gelişmesi için büyük teknoloji firmalarının çıkması lazım. Avrupalı firmalarla da ortak olunabilir” diye konuştu.

HEDEF: ROBODER AKADEMİ

Gürel Yılmaz, her alanda olduğu gibi dijital dönüşümde de en önemli etkenin eğitim olduğunu, bu amaçla ROBODER Akademi Projesi'ni hayata geçireceklerini belirterek, “ROBODER Akademi’de personelimizi işe başlama- dan yetiştirmek istiyoruz. Her ticaret ve sanayi odasının böyle kurumları var ama bizim sektöre tam karşılık veremiyor. Aslında bizler müşterimizin dahi hayal edemeyeceği işleri yapıyoruz. ROBODER Akademi’yi Kocaeli’de kurmayı düşünüyoruz. Çeşitli iller-

de ofisleri de olabilir. Önce gençlere sektörü çok güzel anlatmamız gerekiyor. ROBODER Akademi bu açıdan bir hayli önemli. Bu eğitimi alan nesil dijital dönüşümü sağlayacak” ifadelerini kullandı.

Yılmaz, şöyle devam etti: “Robot üretmek önemli ama daha önemlisi yapay zekâlı robotlar üretmek. Bunu yapsanız bile farklı olmuyorsunuz. Yapay zekânın ötesinde bir şeyler gerçekleştirmeniz gerekiyor. Acilen Ulusal Teknoloji Konseyi kurulmalı. Bu ülkenin teknolojik olarak ilerlemesi için hangi ürünleri üretmesi gerektiğini, bu konseyin kararlaştırması lazım. Bugün ihracatımızın kilogram fiyatı 1,33 dolar. Bunu 10 dolarlara çıkarmayı hedeflemeliyiz. Bizim sektörün ortalaması 17 ile 20 dolar arası. Türkiye ortalamasının çok üzerindeyiz. Teknolojik altyapı gelişirse bu oranlar da çok yükselir.

Dijital dönüşüm yakın zamanda bitecek bence. Bundan sonra hikmet toplumunu konuşuyor olacağız. Bu Alim Robot üreticilerinin dünyaya hakim olacağı bir devri de beraberinde getirecek. Hiçbir şey artık insanın kendi zekâsı ve yeteneği ile sınırlı kalmayacak. Dijital dönüşümün de her evrede yeri olacak. Bunun sonu yok. Bir olgu. Biz, dünya teknolojisini tanıyoruz, kullanıyoruz ama üretmiyoruz. Üretimin de olacağına inanıyorum. Hızlı entegrasyon yaparak ve hızlı robotik tesisler kurarak bir adım öne geçebiliriz.”

“BEBKA İLE ULUSAL TEKNOLOJİ GÜNÜ DÜZENLEYECEĞİZ”

BEBKA ile işbirliği yapmak için görüşmelerinin sürdüğünü de dile getiren Gürel Yılmaz, “BEBKA’nın eğitime yönelik ciddi katkıları var. Birlikte ulusal teknoloji günü organize etmeyi planlıyoruz. Devlet büyüklerine bu sektörün hangi argümanlarla büyüyeceğini anlatmayı amaçlıyoruz. Hedefimiz, bu organizasyonu 2020’de yapmak. Bütün kalkınma ajanslarının yöneticilerini de davet edeceğiz. Sektörü masaya yatıracağız. Ulusal sanayinin, ulusal teknolojinin ülkenin gelişmesine ne gibi etkileri olacağını anlatacağız. Bilindik bir imalat yaparak başarı elde etmek artık mümkün değil. Herkesin yaptığından farklısını yaparak başarılı olursunuz. Ulusal teknolojinin gelişmesinin temelinde bu yatıyor” diye konuştu.

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI DİJİTALLEŞMEDE FARK YARATIYOR

Eskişehir Ticaret Odası (ETO), dijitalleşme konusunda geliştirdiği özgün uygulamalarla fark yaratıyor.

Eskişehir Ticaret Odası'nda 2014 yılında Metin Güler'in göreve gelmesiyle, Oda gündemine alınan kritik projelerden biri de dijitalleşme oldu. Bu kapsamda Oda hizmetlerinin bütüncül biçimde dijitalleşmesi ve gelecek ihtiyaçlara yanıt verebilmesi için kapsamlı bir altyapı hazırlığına başlandı. Eskişehir Ticaret Odası, uzun yıllardır yazılım konusunda son derece başarılı bir ekibe sahip. Ancak Oda, ülkemizde dijitalleşme paradigmasının değişimiyle birlikte özel bir strateji hazırlayarak bu süreci yönetmeye karar vermiş. Eskişehir Ticaret Odası, "katmanlı dijitalleşme" adı verilen bu stratejiyle dijitalleşme sürecini stratejik bir zemine oturtmuş.

İLK ADIM: CRM

Katmanlı dijitalleşme süreci son derece basit bir mantık üzerine kurulu; Oda'nın önceliği, ilk olarak üyenin kanuni olarak tutulması zorunlu verilerinin yanında, her üyenin odadan aldığı hizmetlere ilişkin verilerin de detaylı olarak tutulmasıyla başlıyor. Tüm CRM (Customer Relationship Management, müşteri ilişkileri yönetimi) süreci %100 ETO yazılımcıları tarafından Odanın ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilen

iki temel yazılım Üye Takip Sistemi ve Personel Takip Sistemi üzerinden yürütülüyor. Üye Takip Sistemi, Eskişehir Ticaret Odası üyelerinin sicil verilerinin yanında katıldığı eğitimler, içinde yer aldığı yurtdışı delegasyonlar ile Odanın düzenlediği her türlü etkinliğe katılımı ilgili geçmişi tutuyor. Bunun yanında, Türkiye'nin ISO 10002 Müşteri Memnuniyet Sistemine sahip ilk Odalarından biri olarak, üye şikâyetlerinin de bu sistemde tutulması sağlanıyor. Ayrıca, sistem üzerinde üyelerin gizlilik içermeyen iletişim geçmişi de tutuluyor. Başkanlıkça yapılan iletişim, Odanın üye ilişkileri birimince yürütülen her türlü faaliyet kaydediliyor; hizmet süreçlerinin geliştirilmesi için veri olarak kullanılıyor. Sistem üzerinde üye verileri, yöneticilerin yetkilerine göre görülebilecek şekilde düzenlenmiş. Böylece her Eskişehir Ticaret Odası çalışanının yetkisine göre veriye ulaşması sağlanmış. Hizmet almaya gelen üyenin Odaya ilişkin tüm geçmişi, ilgililer tarafından görülebiliyor, üyeye özel hizmet süreçleri geliştirilebiliyor.

ÜYE ODAKLI DİJİTALLEŞME

Eskişehir Ticaret Odası için dijitalleşmenin en önemli basamağı, "Üye

Odaklı Dijitalleşme" olarak tanımlanıyor. Oluşturulan güçlü CRM altyapısının da yardımıyla, üyelerin tüm işlerini web tabanlı olarak yapması hedefleniyor.

GÜLER: SIRA KALICI ALTYAPIDA

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan Eskişehir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güler, yürütülen çalışmalarla Oda hizmetlerinin dijitalleştirilmesi ve elindeki bilgiye erişimin sağlanması amacıyla gerekli tüm ilk basamak çalışmaların tamamlandığını söyledi. Bu sürecin tamamlanmasıyla ikinci adıma başladıklarını belirten Güler, "Önümüzdeki süreçte tüm arşivimizin dijital ortama aktarılması ve üyelerimizin, hizmetlerimizin tamamına dijital ortamda erişebilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yürüteceğiz. Bunun için ihtiyaç duyduğumuz altyapı çalışmalarına başladık. Bu süreç tamamlandığında, kamuda dijital dönüşümde örnek bir çalışmayı tamamlamış olacağız. Hiç şüphe yok ki Eskişehir Ticaret Odası üyeleri bu dönüşümün merkezi olarak, süreçten en büyük faydayı sağlayacaklar" diye konuştu.

ÇİFTÇİ, KENDİ OFİSİNDEN ONLINE SATIŞ YAPIYOR

Eskişehir Ticaret Borsası'nın, BEBKA'nın Mali Destek Programı'ndan yararlanarak projelendirdiği Elektronik Satış Salonu Sistemi ile çiftçiler, kendi ofislerinden online satış yapabiliyor.

➤ **ETB Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Zeydan, Elektronik Satış Sistemi ile ürün satış işlemlerine modernizasyon, güvenlik, hız ve standart getirildiğini; satışa sunulan ürünlerin daha hızlı, daha güvenilir, daha tarafsız ve daha rekabetçi ortamda anlık reel fiyattan işlem görmesi ile birlikte de tarım ürünleri piyasasının olumlu yönde gelişmesinin sağlandığını söyledi.**

Eskişehirli çiftçiler, Eskişehir Ticaret Borsası'nın BEBKA desteği ile hayata geçirdiği Elektronik Satış Salonu Sistemi ile teknolojinin nimetlerinden faydalıyor.

26 Mayıs 2015 tarihinde açılan Elektronik Satış Salonu, 50 üyenin aynı anda satışa dahil olabildiği bir sistem. Elektronik Satış Salonu'na ürün bilgilerinin yüklü olduğu RFID numune taşı ile getirilen ürün numuneleri, ETB görevlileri tarafından sırasıyla Elektronik Satış Salonu Sistemi'nde RFID kart okuyucu ile okutularak sisteme yükleniyor ve her ürün satış seansında 10'lu gruplar halinde Konveyör Numune Taşıma Sistemi'ne koyuluyor. Bilgisayar üzerinden ortalama 7 dakika süre verilerek satışa sunulurken ürün satış seansı başlatılıyor. Üyeler, satış masasında önlerinde bulunan bilgisayarlar ve dokunmatik LCD ekranlar vasıtası ve isimlerine kayıtlı flash bellekler ile sisteme girerek ilgilendikleri ürüne seans sonuna kadar manuel fiyat artırımını, otomatik artış veya tek fiyat girişi şeklinde fiyat verebiliyor.

Ürün satış işleminin ilk aşamasında,

konveyör bant taşıma sistemi ile RFID destekli tabaklarda ürün numunelerinin üyelerin önlerinden geçmesi sağlanarak üyelerin, ürünün tüm özelliklerini görmeleri ve numuneden örnek almaları sağlanıyor. Geçiş sırasında ürünün analiz değerleri üyelerin önünde bulunan LCD ekranlarda yanıp sönmekle hangi ürün olduğunu görmeleri sağlanıyor. Bu esnada alıcı, ilgilendiği ürünleri tabaklara alabiliyor. Satış seansı başladığında sadece alıcının takibe aldığı ürünler ekranında görünür.

Üye, satıştaki ürünleri gruplarına ve analizlerine göre filtreleyip, sadece ilgilendiği ürünleri ekranında tutarak daha rahat takip imkânı bulabiliyor.

SALONA GİTMEYEN SATIŞ

Ayrıca, üyeler satış salonuna gitmeden de işletmelerinden, bürolarından satış seansına internet üzerinden online bağlanarak açık artırmaya katılıp ürün alımı yapabiliyor. Ürün satış süresi bitene kadar ürüne kimin fiyat verdiği, artırmaya kimin katıldığı diğer alıcılar tarafından bilinmiyor. Ancak, satış için verilen seans süresi tamamlandığında,

ürüne en yüksek fiyatı veren üye belli oluyor. Ürün satış seansı sonunda seansa katılan üyelerin ekranlarında seans bitti ibaresi çıkıyor ve üyelerin üzerinde mal kaldı ise ilgili malı hangi depoya indireceklerini seçerek satış işlemi onaylanıyor. Alıcı üye tarafından onaylanan işlem, otomatik olarak sistem üzerinde tescil ve kantar programlarına gönderiliyor. Ürünü borsaya satmak üzere götüren ürün sahipleri, ürün satış seansı sırasında gerçekleşen fiyat artışlarını anlık olarak bekleme salonunda bulunan led ekranlar üzerinden izleyebiliyor. Seans sonunda ürün sahibi, ürün fiyat bilgilerini ve alıcı bilgilerini tescil servisine giderek öğrenebiliyor. Ürün sahibi, belirlenen fiyata ürünü satmak isterse satış işlemi gerçekleşiyor. Fiyatı beğenmez ise satış işlemi iptal ediliyor. Tescil servisinde satış işlemi gerçekleşen ürünün sahibine; ürünün fiyatı, alıcı adı ve depo bilgilerini içeren 2 nüsha ürün satış fişi bilgisayardan yazdırılarak, bir nüshası numune paketleme bölümünde bir miktar ürün numunesi ile birlikte torbaya konularak ağzı yapılandırılmış olarak veriliyor.

Yasin Dalgıç

Uzman

Planlama, Programlama ve
Koordinasyon Birimi

SANAYİDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE TÜRKİYE

Tarih boyunca insanoğlu özellikle işgücü ve zaman tasarrufunu sağlamak amacıyla farklı yöntem ve süreçleri geliştirmiştir. Var olan bilgi birikiminin artması, kendilerinden önce yaşamış olan insanların buluş ve icatlarına kendi bakış açılarını ve bilgi birikimlerini de ekleyerek, bu süreç ve yöntemleri zenginleştirmeye devam etmektedir. Newton'un, "Eğer daha uzağı görebiliyorsam bu, benden önceki devlerin omuzlarında durduğum içindir" sözü aslında bilimsel gelişmenin nasıl geliştiğinin özeti gibidir. Bu gelişmelerin zaman içinde hızlanarak artması ve özellikle 18. yüzyılın sonlarına doğru yeni buluşlarla üretim sistemlerinin de kaçınılmaz dönüşümüne kaynaklık ettiği görülmektedir.

Buhar makinesinin başta tekstil makinelerine ve diğer sanayi alanlarına uygulanmaya başlanması, bu açıdan bir

devrim niteliği taşıyan bir gelişmedir. Kısaca Endüstri 1.0 olarak tanımlanan bu gelişmeler, üretimin sistemlerinin makine odaklı evrilmesi ve üretilen ürünlerin, yine bu evrilme süreci ile geliştirilen demiryolu sistemleriyle geniş alanlara dağıtılarak tüketim ağlarının yaygınlaştırılması olarak da özetlenmektedir. Endüstri 2.0 veya ikinci sanayi devrimi olarak adlandırılan gelişmeler ise elektrik enerjisinin üretim hatlarında kullanılması ve seri üretime geçilmesi sürecini kapsamaktadır. Özellikle seri araç üretiminde yürüyen bant sistemiyle Ford Motor Fabrikası tarafından bu sistemin yoğun olarak kullanılmaya başlanması ile gündeme gelmiş ve Fordizm adı verilen hızlı ve toplu üretim, standartlaşma ve fiyat rekabeti odaklı üretim sistemini ifade eden paradigmanın doğuşuna kaynaklık etmiştir. 1970'lerden itibaren ise özellikle mikro

işlemci tabanlı devrelerin üretimde kullanılmaya başlanması ve otomasyon sistemlerinin sanayiye entegrasyonu ile Endüstri 3.0 dönemi başlamıştır. Bilgisayarların yaygınlaşması, internetin ortaya çıkması, akıllı telefonların gündelik hayatımıza girmesi gibi devrim niteliğindeki gelişmelerin temelini oluşturan bu süreç sonrasında bilgisayarlı sistemler üretime monte edilmeye başlanmış ve bilgi odaklı yüksek teknoloji içeren sistemler yaygınlaşmaya başlamıştır. 4. Sanayi Devrimi, Sanayide Dijital Dönüşüm gibi farklı isimlerle de ifade edilen bu dönem ise kısaca Endüstri 4.0 olarak adlandırılmaktadır. Çip kullanımının yaygınlaşması ve internetin üretim sistemlerine entegre edilmesi, farklı makineler arasında uyumu sağlayacak ve hatayı minimize edecek iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi, elde edilen verilerin işlenmesi

ve hayatın her alanında kullanılmaya başlandığı bu dönem, işgücünün minimize edilmesi ve teknoloji odaklı rekabetin temel güç olduğu bir dönemi ifade etmektedir.

TÜRKİYE’DE ÇALIŞMALAR HIZLANDI

Başta imalat sanayi olmak üzere, tarım ve hizmetler sektörlerinde büyük bir dönüşümü tetikleyen dijitalleşme süreci, özellikle işgücü ve enerji verimliliği, hızlı ve hatanın en aza indirildiği üretim sistemleri, anlık veri toplama, işleme ve paylaşma gibi konularda büyük etkileri de beraberinde getirmiştir. Ülkemizde bu alanda yapılan çalışmalar son dönemde büyük bir hız kazanmış, politika ve strateji geliştirme süreçlerinde özel sektör, kamu, sivil toplum kurumları arasında koordinasyon ve yürütme çalışmaları başlatılmıştır. 2016 yılının sonlarında doğru Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde kurulan Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu; TOBB, TİM, TÜSİAD, MÜSİAD, TTGV ve YASED başkanlarından oluşmakta ve bu alanda operasyonel işlemleri gerçekleştirme amacını taşımaktadır.

Platform bünyesinde dijital teknolojiler, ileri üretim teknolojileri, açık inovasyon, eğitim, altyapı ve standardizasyon-mevzuat-patent çalışma grupları oluşturulmuş olup, ilgili alanlarda eylem planlarının oluşturulması amacıyla çalışmalar yürütülmüştür. Bu çerçevede oluşturulmuş olan yol haritasında özellikle imalat sanayi ele alınmış olup; büyük veri, bulut teknolojileri, siber güvenlik, yapay zekâ, artırılmış gerçeklik, otonom robotlar, eklemeli üretim, simülasyon ve nesnelerin interneti teknolojileri ön plana çıkarılmakta ve bu alanların önümüzdeki dönemde ülkemizde sanayiden tarıma, bankacılıktan sağlığa, ulaşımdan kamu hizmetlerine kadar insan hayatının tüm alanlarında doğrudan etkileyeceği vurgusu yapılmaktadır.

YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRETİM

2017 yılının Aralık ayında TÜSİAD tarafından yayımlanan “Türkiye’de

Sanayinin Dijital Dönüşüm Yetkinliği” Raporunda belirtildiği üzere, bu alanda ülkemizin arzu edilen seviyelerde olmadığı, ancak AR-GE yatırımları ve özgün fikri mülkiyet konularında yapılacak iyileştirmelerle, yüksek katma değerli üretime geçerek küresel rekabetçiliğini koruyabileceği belirtilmektedir. Bu bağlamda Türkiye’nin küresel rekabetçiliğini artırabilmesi için KOBİ’lerin sanayide dijital dönüşümü öncelikli hedefi olarak belirlenmesinin kritik önem taşıdığı vurgulanmaktadır. Bu çalışmada aynı zamanda, sanayide dijital dönüşüm yolculuğunda karşılaşılan engeller açısından gelişmiş ülkelerden farklı olarak Türkiye’deki şirketlerin yatırım öncesi ve planlama döneminde oldukları ön plana çıkmaktadır. Teknoloji kullanıcıları şirketlerin yerli tedarikçilerin bulunmadığını belirtmeleri ve aynı zamanda teknoloji tedarikçisi şirketlerin de bu alanlardaki talep düşüklüğünü başlıca problemlerden biri olarak ortaya koymaları, ilgili alanlarda üretilen ve kullanılan teknolojide arz-talep problemi yaşandığını gözler önüne sermektedir. İlgili çalışmada Türkiye’nin dijital dönüşümüne yönelik teknoloji yarışında söz sahibi olabilmesi ve kalcılığını sağlayabilmesi için yatırımları hedefe göre yönlendirmenin, geleceği bugünden şekillendirmenin ve ilgili teknolojilerde değeri ülke içinde yaratabilmenin önemine vurgu yapılmaktadır.

GELECEĞİ BUGÜNDEN ŞEKİLLENDİRMEK

Bu rapor, dijital dönüşüm için firmalar açısından bir kılavuz niteliği taşımakta ve rekabetçi bir ülke için temel alanları işaret etmektedir. Bu bağlamda, yatırımları hedefe göre yönlendirmek için özellikle özel sektörün dijital stratejilerini belirlemeleri ve sanayide dijital dönüşüm yol haritalarını ortaya koymalarının önem arz ettiği vurgulanmaktadır. Teknolojiler arasından erişimi kolay, uygulama sürecinde hızlı olunacak ve kârlı yatırımların belirlenerek ivedilikle uygulanması gerektiği ortaya konulmaktadır. Geleceği bugünden şekillendirme bağlamında,

önümüzdeki dönemde başta özel sektör olmak üzere diğer bütün alanlarda da nitelikli iş gücünün oluşturulması, veri güvenliği, gerekli bağlantı standartlarının tanımlanması, teknolojik altyapının kurulmasının, dijital dönüşüm ekosisteminin oluşturulmasında büyük önem taşıdığı belirtilmektedir. Üretilen değer ülkemizde gerçekleştirebilmek adına yerli teknoloji tedarikçileri ve çözüm ortaklarının sanayide dijital dönüşüm yolculuğunda daha çok yer almalarının sağlanması ve geliştirilen inovasyon ekosistemiyle desteklenmesine işaret edilmekte ve yerli tedarikçilerin başarılı bir şekilde kurumsallaşmalarını tamamlamaları gerektiği vurgulanmaktadır. Tedarikçi ve kullanıcı şirketler arasındaki iletişimin geliştirilmesi, tanınırlığın sağlanması bağlamında yapılacak çalışmaların önemi ortaya konulmakta ve aralarındaki iletişim kopukluğunu giderecek mekanizmaların geliştirilmesinin son derece önemli olduğu belirtilmektedir.

Bu alanlarda elde edilecek başarılı uygulamalardan alınacak sonuçlar ile Türkiye’nin dijital dönüşüm sürecine önemli katkılar sağlayacağı, başta ana sanayiler olmak üzere küçük ve orta ölçekli işletmelerin de teknoloji sahnesinde büyük başarılarla imza atacağını öngörebiliriz. Bu süreçte de toplumun bütün kesimlerinin bütüncül bir şekilde bu çalışmalara destek vermesi ve kendine düşen görevi bilinçli bir şekilde yerine getirmesi son derece önemlidir.

Kaynaklar:

- Aksoy, S. (2017). “Değişen teknolojiler ve Endüstri 4.0: Endüstri 4.0’ı anlamaya dair bir giriş”, Katkı, Sosyal Araştırmalar Vakfı, Sayı 4, 34-44.
- Çakmak, U. (2004) “Esnek Üretim Sistemi: İstihdama Etkisi ve Toyota Örneği”, Ekonomik Yaklaşım, Cilt 15, Sayı 52-53, 235-253.
- <http://www.mahfiiegilmez.com/2017/05/endustri-40.html>
- TTGV, (2018). “Sanayide Dijital Dönüşüm: Eğitim”, Ankara.
- TÜSİAD, (2017). “Türkiye’de Sanayinin Dijital Dönüşüm Yetkinliği”, İstanbul.

BEBKA DİJİTAL DÖNÜŞÜME ÖNCÜLÜK EDİYOR

BEBKA, Bursa Valiliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle kamuda dijital dönüşümün önemine dikkat çekmek amacıyla 6 oturumdan oluşan seminerler düzenledi.

Çağımızda dijital dönüşümün önemi yadsınamaz bir gerçek. Dönüşüme ayak uyduramayanlar günümüz rekabet ortamında geride kalırken, vatan-daş da kamu kurumlarından hizmet alma noktasında sıkıntılar yaşıyor. BEBKA da kamuda dijital dönüşümün önemine dikkat çekmek amacıyla başta yerel yönetimler olmak üzere kamu kurumlarının üst ve orta kademe yöneticilerine yönelik hazırlanan “Rekabet ve Kalkınma için Kamuda Değişim ve Dijital Dönüşüm Seminerleri” düzenledi. 24 Nisan 2019 tarihinde başlayan ve 6 oturumdan oluşan seminerler 3 ay sürdü.

TOPLAMDA 8.500 ADAM/ SAATLİK EĞİTİM

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, ‘değişmeyen tek şey değişimin kendisidir’ diyerek yola çıktıklarını belirterek, “Kamuda yer alan binin üzerinde personel seminer programlarından faydalandı. Toplamda 8.500 adam/saatlik bir eğitim programını sizlerin

katılımıyla gerçekleştirmiş olduk. Bu yoğun katılım bizlere bundan sonraki çalışmalarımızda yol gösterici olacak, benzer programların hazırlanmasında rehberlik edecektir” dedi. Gerim şunları söyledi: “İçinde bulunduğumuz çağ inovasyon ve yenilik çağıdır. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecini yaşıyoruz. Bu süreçte inovasyon kültürünü benimsemiş toplumlar, ürün ve süreçlerinde yenilikler yaparak kalkınma yarışını önde götürmektedirler. Kamu yönetiminde bilgi odaklı, etkinlik, verimlilik, girişimcilik, esneklik, rekabetçilik gibi unsurları içeren ve toplumun yeni ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir yönetim biçimine geçiş sürecine destek sağlamak tüm kurumların görevidir. İnovasyon, sadece teknolojik anlamda somut bir icat yapmakla sınırlı değildir. Bir kurumun organizasyon yapısını daha verimli biçimde yenilemesi, verilen hizmetlerdeki süreçlerin yeniden dizaynı, karar alma süreçlerindeki yaklaşımların değiştirilmesi

gibi birçok örnek, inovasyonun konusu içine girebilmektedir. Bir örnek verecek olursak; daha birkaç yıl öncesine kadar kamuda ıslak imza ve kâğıt kullanımı ile yapılan resmi yazışmalar ülkemizde artık elektronik imza ve veri depolama biçiminde dönüşüme uğramıştır. Bu sayede hem kâğıt israfı azaltılmış hem de posta ile vakit kaybı önlenmiştir. Bu örnekleri artırmak mümkündür. Üst ölçekli planlarda da vurgulanan kamu ve yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve insan kaynağına yatırım yapılması, ulusal ölçekte

öncelikli konulardan biridir. Ulusal planların yerelde uygulanmasına destek vermek de Ajans olarak görevlerimiz arasındadır. Kamu yöneticileri olarak; yenilikleri takip etmek, toplumun yeni ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir kamu yönetimine geçiş için zemin hazırlamak, insan kaynağına yatırım yapmak ve kurumsal kapasiteyi geliştirmek önceliğimiz olmalıdır.”

“DEĞİŞİME VE GELİŞİME AÇIK OLMALIYIZ”

Gerim sözlerini şöyle noktaladı: “Teknoloji ve bilgi çağında insan kaynaklarımızın bilgili olması, gelişmeleri takip etmesi ve kendini sürekli geliştirmesi elzemdir. Hizmet sunduğumuz vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilmek, daha hızlı ve etkin cevap verebilmek için teknoloji ve dijital dönüşüm alanında yapılması gerekenleri iyi planlamalı ve hayata geçirmeliyiz. Değişime ve gelişime açık olmalı, değişime direnen değil değişimi yöneten kurumlar olmalıyız. Rekabet ve Kalkınma için Kamuda Değişim ve Dijital Dönüşüm Seminerlerimizin amacı da bu değişim ve gelişim sürecinde ufuk açıcı gündemleri ortaya koymaktır. Bu seminerlerin gerçekleşmesinde bize destek olan Bursa Valimize, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanımıza ve BEBKA Yönetim Kurulu üyelerimize çok teşekkür ediyorum.”

VATANDAŞ ODAKLI SORUMLULUK

Kamu kaynaklarının daha verimli ve etkin kullanılması ile vatandaşın ihtiyaç ve gereksinimlerini doğru algılayabilen ve vatandaş odaklı yeni bir kamusal sorumluluk anlayışına geçilmesinin elzem olduğuna dikkati çeken Bursa Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı

Yakup Canbolat da şöyle konuştu: “Türkiye son yıllarda her alanda büyük bir dönüşüm yaşadı. Bu süreç bundan sonra da devam edecektir. Küresel düzeyde rekabet edebilmemizin temel yolu, yapılan değişim ve dönüşüm süreçlerinin Türkiye’nin rekabet gücüne katkı sağlayacak bir modelde gelişmesidir. Özellikle değer üreten tarafların bu süreçteki yaklaşımları en kritik noktalar arasında yer almaktadır. Kamu, özel sektör ve STK’ların yüksek değer üreten çalışma biçimleri geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede mevcut kamu yönetimi modeli içerisinde kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve yenilikçi yapıların tasarlanması stratejik bir öneme sahiptir. Güçlü, dinamik, çevik ve yenilikçi kamu yönetim sistemi oluşturan devletlerin gelecek süreçte rekabet güçleri daha yüksek olacaktır.”

Vali Canbolat, kamu ve yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve insan kaynağına yatırım yapılması amacıyla düzenlenen Kamuda Değişim ve Dijital Dönüşüm seminerleriyle, toplumun gelişen ve değişen ihtiyaçlarına cevap verebilecek daha verimli ve etkin bir yönetim anlayışının hedeflendiğini de sözlerine ekledi.

"BEBKA'NIN ETKİNLİĞİ BİR BAŞLANGIÇ, GERİSİ GELECEKTİR"

Başta yerel yönetimler olmak üzere kamu kurumlarının üst ve orta kademe yöneticilerinin katıldığı seminerler dizisi İzgören Akademi ve Elma Yayınevi Yönetim Kurulu Başkanı, Eğitmen, Yazar Ahmet Şerif İzgören'in 'Değişim Yönetimi' başlıklı sunumu ile başladı. İzgören şunları söyledi:

"BEBKA'nın bu etkinliği müthiş bir şey. Keşke Türkiye'nin her yerinde kalkınma ajanslarının bütün platformlarını bir araya getirseler. Çünkü kamunun bunlara yol açması, bu fırsatları yaratması lazım. Kapıları

açıp ışığın içeri girmesini sağlamaları gerekiyor. Bugün valisinden güvenliğine herkes can kulağı ile bu eğitimi dinliyor. Hayata da geçirecek olanlar var. Bunlar hep adım adım olur. Gerçekten bir değişim olacaksa danışmanlıkla olur. Dışarıdan bir göz yukarıdaki insanlara, 'Bakın bunu böyle yapın' demezse, içeriden birileri onu yöneticilerine söyleyemez. Kesinlikle bir danışman alıp, 'Benim neyim eksik!' diyerek birebir koçluklar almaları lazım. Bu bir başlangıç ve devamı gelecekse adım adım gelir."

AHMET ŞERİF
İZGÖREN

SEDA ALTUN

TAKIM OLMAK NEDİR?

Takım çalışması konusunda açıklamalarda bulunan ve uygulamalardan örnekler veren İzgören Akademi'den Seda Altun, "Takım olmak ortak bir hedeften bahsetmek; beraber olmak adına bazen kendinden fedakârlık etmek ve birbirine çok yakışmaktır" dedi.

Takım oluşmasında 5 temel faktör vardır diyen Altun, "Bunlar; lider-

lik, takım ruhu, ortak hedefler, iş akışı ve iletişimdir. Takım olabilmek kolay değildir. Güç paylaşılsa, her üyeye saygı duyulursa, herkes aktif katılırsa, birbirlerine inanır ve güvenirlirse, ön yargısız ve açık fikirli olunursa, kişiler değil fikirler eleştirilirse, farklılıklar normal ve gerekli karşılanırsa ancak takım olunabilir" diye konuştu.

"LİDERLİK EMPATİ KURABİLENLERİN İŞİDİR"

'Liderlik' konusunda sunum yapan eğitmeni Umut Sav, "Liderlik dediğimiz şey, sıradan insanlarla sıradışı işleri başarabilmektir. Liderlik keşkelerle değil, rağmenlerle hareket edebilenlerin işidir. Yönetici birlikte olduğu insanların halinden anlamalı, çalıştığı kişilerle hemhal olmalı. Çünkü etkin bir liderin sahip olması gereken özelliklerin en önemlisi em-

pati kurma becerisidir" dedi. Liderlik ve yöneticiliğe ait vasıfların nasıl olması gerektiğini katılımcılarla birlikte canlandığı örneklerle anlatarak, katılımcıların keyifli vakit geçirmelerini de sağlayan Sav, hayat-taki başarının aşamalarını; cahillik, çıraklık, kalfalık ve ustalık olarak nitelendirdi.

UMUT SAV

“TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN HUKUKİ DÜZENLEMELERİ MUTLAKA YAPILMALI”

Yöneticilik, verimlilik, dijital dönüşüm konularında danışmanlık ve eğitimler veren İnan Acılioğlu, ‘İnovasyon ve Dijital Dönüşüm’ konu başlığında bir sunum yaptı. Acılioğlu şunları söyledi: “Kamuda dijital dönüşüm, ülke kaynaklarını doğru kullanmak ve ülkemizin geleceğini tasarlamak için hayati öneme sahip. Dijital dönüşüm; verimlilik ve dünyanın geleceği için bir fırsattır. Dünya hızla değişiyor, teknolojik gelişmeler bir bir hayatımıza giriyor. Teknolojik gelişmelerin yönetmeliklerle hukuki düzenlemeleri mutlaka yapılmalı-

dır. Eğer yapılamazsa o teknolojinin hayatımıza girmesi zorlaşır ve dünyayı takip ederken geride kalırız. Dijital dönüşüm teknolojinin kendisi değil, teknolojiyi kullanarak farklı bir açıdan bakmak, bir zihniyet dönüşümüdür. Bu dönüşümde teknoloji bir yardımcı. Süreçlerimiz ve iş alma şekillerimiz çok verimsiz. Kaynaklarımızı verimsiz kullanıyoruz. Bu verimsizlikleri ortadan kaldırmak elimizde. Hem ülke kaynaklarını hem de ülke insanını doğru kullanma adına kamuda yapılacak bu adımlar çok kıymetli, hayati öneme sahip.”

İNAN ACILIOĞLU

“25. SAAT, GÖK KUBBEDE HOŞ BİR SEDA BIRAKMAKTIR”

GÖKHAN OKÇU

Eğitmen Gökhan Okçu, ‘Neden? 25. Saat Etkisi’ konu başlığı ile iş

hayatında yaşananlarla, beynin çalışma prensiplerini harmanlayarak hazırladığı sunumunda, insan beyninin nedensiz hareket etmediğine vurgu yaptı. 25. saat kavramının gök kubbe hoş bir seda bırakmakla aynı şey olduğunu ifade eden Okçu, “İnsanoğlu konfora programlıdır. İnsanın önündeki en büyük engel yine kendisidir” dedi.

Okçu şöyle konuştu: “Nedenlerimiz güçlü olursa harekete geçmemiz daha kolay olur. 24 saati biz kendimiz yaşarız, 25. saat ise yokluğumuzda, olmadığımız bir yerlerde başkaları tarafından bizim adımlarımıza yaşanır. Ve bu 25. saat içinde başkaları tarafından hakkımızda ne söylendiği geri kalan tüm hayatımız boyunca bize ne olacağını belirler.”

“ZAMAN YÖNETİMİNDE ÖNEMLİ OLAN İNSANIN KENDİ KENDİNİ YÖNETMESİDİR”

‘Zaman Yönetimi’ konu başlığında bir sunum yapan İzgören Akademi’den Acun Erkuloğlu, zaman yönetimini kurumlar açısından temel üretim girdilerinden biri olarak nitelendirdi. Erkuloğlu, “Zaman yönetimi, hayalinizdeki gün ile hayatınızdaki gün arasında denge kurmaktır” dedi. Zaman yönetimi konusunda çeşitli teknikleri ve kuramları konuklarla paylaşan Erkuloğlu, planlamanın önemine vurgu

yaparak şunları söyledi: “Yapılan araştırmalar çalışanın gün içinde iş gücünün yüzde 40’ını kullanabildiğini gösteriyor. Kalan yüzde 60’ı plansızlığa, önceliklendirememeye, netleşmemiş hedeflere, bölünmeye ve sürekli ertelemeye gidiyor. Planlama yaparsanız zaman yönetiminde başarılı olursunuz. Zaman yönetiminde önemli olan insanın kendi kendini yönetmesidir.”

ACUN ERKULOĞLU

Jülide Alan

Mali ve İdari İşler Birimi
Birim Başkanı

KAMUDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM ZORUNLU

Teknolojik gelişmeler özel sektörü dönüşüm ve gelişime zorladığı gibi kamu tarafından sunulan hizmetlerde de bu değişimin yaşanması kaçınılmazdır. Önümüzdeki 10 yılda, Y kuşağının yükselişiyle birlikte vatandaşlara daha erişilebilir ve kişiye özgün, hızlı ve nitelikli çözümler sunulması ihtiyacı giderek artacaktır.

Dünyada ve Türkiye’de sağlıktan eğitime, ulaşımdan enerji ve şehirciliğe tüm sektörlerde veriyi iyi kullanarak öngörüler yapabilen ve çözümler geliştiren, vatandaşları kişiselleştirilmiş hizmetler sunan, hizmetlere erişimi yaygınlaştıran kamu yönetimine geçiş süreci yaşanmaktadır.

Türkiye’de ulusal hedefler ve öncelikleri belirleyen üst seviye planlar; Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) ve Öncelikli Dönüşüm Programları Eylem Planlarıdır.

2014-2018 dönemini kapsayacak olan Onuncu Kalkınma Planı “2.1.17. Kamu Hizmetlerinde e-Devlet Uygulamaları” başlığı altında “Etkin, katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir kamu

yönetimine katkı sağlamak üzere; dezavantajlı kesimler de dâhil kullanıcı ihtiyaçlarına göre tasarlanmış hizmetlerin, kişisel bilgi mahremiyeti ve bilgi güvenliği sağlanarak, çeşitli platformlardan, kullanıcı odaklı, birlikte işler, bütünlük ve güvenilir şekilde sunulacağı bir e-devlet yapısının oluşturulması temel amaçtır.” şeklinde ifade edilmiştir.

10. Kalkınma Planı genel çerçevesi dışında Türkiye’de, e-Devlet politikasını şekillendiren iki temel strateji belgesi hazırlanmıştır. Bunlardan ilki Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan Türkiye’de ulusal kalkınma hedefleri ile uyumlu bilgi toplumu politikası 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planıdır. İkincisi bilgi toplumu politikası çerçevesinde hazırlanan e-Devlet politikası 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı sorumluluğunda yürütülmektedir.

2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı, 06.03.2015 tarihinde resmi olarak yayımlanmıştır. 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı

ile bilişim sektörünün güçlü ve rekabet gücü yüksek bir yapıya kavuşturulması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin diğer sektörlerle nüfuzunun artırılması ve internet girişimlerinin gelişimlerine uygun bir ekosistemin oluşturulması suretiyle ekonomide büyüme ve istihdam artışının desteklenmesi öngörülmektedir. Bilgi toplumu politikası altında belirlenen “Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik” eksenini, e-Devlet çalışmalarının genel çerçevesini belirlemektedir.

2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı, bilgi toplumu politikası ve hedefleri çerçevesinde e-Devlet çalışmalarına odaklanan bütüncül bir yapı ortaya koymaktadır. Türkiye’nin mevcut koşulları, vatandaş merkezli dijital dönüşüm, sosyal ağlar, yönetim, şeffaflık ve hesap verebilirlik kavramlarını öne çıkartarak, e-Devlet alanındaki planlama, karar verme ve uygulama süreçlerinde rol oynayan tüm paydaşlar ile devlet arasındaki ilişkilerin yeniden tanımlanmasını gerektirmiştir.

Verilerle Bilgi Toplumu

Türkiye’de e-Devlet çalışmalarına yönelik süreklilik arz eden istatistiki değerlendirme çalışmaları, ulusal istatistik kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yerine getirilmektedir. TÜİK, mevcut durumda bilgi toplumu olma hedefi doğrultusunda vatandaş ve tüzel kişiliklerin bilişim teknolojileri kullanım eğilimlerini ölçümlemektedir.

Bilişim Teknolojileri İstatistikleri

Bilgi Toplumu İstatistikleri, 2004-2018	2004	2018
Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı		
Bilgisayar Kullanımı	-	97,0
İnternet Erişimi	-	95,3
Web Sitesi Sahipliği	-	66,1
Hanelerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı		
Bilgisayar Kullanımı (Toplam)	23,6	59,6
İnternet Kullanımı (Toplam)	18,8	72,9
Hanelerde İnternet Erişimi	7,0	83,8

Web sitesi üzerinden veya Elektronik Veri Alışverişi (EDI) ile ürün/hizmet siparişi alan girişimler, 2009-2017, %

YIL	Tüm girişimlerde	Bilgisayar kullanan girişimlerde
2009	8,4	9,1
2017	9,8	10,1

Kamu kurum ve kuruluşlarıyla iletişimde İnternet kullanan girişimlerde iletişim amaçları, 2016, %

Girişimlerin kamu kurum ve kuruluşlarıyla iletişimde İnternet kullanımı	Kamu kuruluşlarının web sayfasından/ sitesinden bilgi almak	Kamu kuruluşlarının web sayfasından/ sitesinden form almak / indirmek	Web üzerinden resmi formları doldurmak	KDV beyannamesi vermek	SGK beyanları
86,2	91,3	78,1	73,2	53,5	55,8

Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP), Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM) ve Tedarik Zinciri Yönetimi (SCM) yazılımı kullanan girişimler, 2017, %

Kurumsal Kaynak Planlaması ERP	Müşteri İlişkileri Yönetimi CRM	Tedarik Zinciri Yönetimi SCM
13,9	18,8	9,0

Kamuda Dijital Uygulamalar

- E-kimlik Kartı
- E-İmza
- Elektronik Belge Sistemi
- E-Kamu Bilgi Yönetimi Sistemi (KAYSİS)
- Kamu Mali Yönetim Sistemleri
- E-Kamu Alımları Platformu (EKAP)
- Ortak Veri Tabanları (MERNİS, MERSİS, TAKBİS)
- E-Vergi, E-Fatura, E-Beyanname

Teknolojileri iyi kullanan, üretim ve pazarlama süreçlerine iyi yansıtan şirketler ve ülkeler rekabet gücü kazanmakta bunu yapamayan ülkeler ve şirketler ise geri kalmak durumundadır. Yeni teknolojiler, üretimin artık her alanına çok daha yoğun bir şekilde nüfuz etmekte, nesnelerin interneti, yapay zeka, bulut bilişim, büyük veri ve robotik sistemler gibi uygulamalar giderek daha fazla kullanılmaktadır.

Hızla gelişen teknoloji zaman içinde kamu kuruluşlarının değişimini ve dönüşümünü zorunlu kılmaktadır. Kamu kuruluşları geleceği toplum için ölçülebilir fayda üretecek şekilde proaktif bir biçimde yeniden şekillendirmeye yönelik adımları bugünden atmaktadır.

BEBKA GİRİŞİMCİNİN YANINDA

En son teknolojilere adaptasyon yeteneğimiz genç nüfusumuzla bir araya geldiğinde, girişimcilik açısından son derece elverişli bir iklim ortaya çıkıyor. BEBKA da değişen dünyada yenilikleri yakalayabilmek için inovatif girişimciliğe ayrı bir önem veriyor.

SEEDUP İNOVATİF GİRİŞİMCİLİK PROGRAMI TÜM YÖNLERİYLE TANITILDI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ve Bursa Teknik Üniversitesi'ne bağlı Bursa Teknoloji Transfer Ofisi (BTTO) işbirliğiyle başlatılan SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı, ULUTEK ve BTSO'da düzenlenen bilgilendirme toplantıları ile anlatıldı.

Bursa Teknoloji Transfer Ofisi Yöneticisi Nadir Yıldırım tarafından yapılan bilgilendirmede, ULUTEK'te faaliyette bulunan firmaların yetkililerine 'SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı'nın detayları anlatıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından, Bursa Teknik Üniversitesi (BTÜ) Teknoloji Transfer Ofisi işbirliğinde geliştirilen, inovatif iş fikirlerinin hayata geçirilmesi için iş kurmak isteyen girişimcilere destek vermeyi amaçlayan SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı'nın detayları ve katılım şartları ile ilgili yetkilileri bilgilendiren Yıldırım, programın 12 ay süreceğini açıkladı. "İnovasyonda önemli olan gerçek bir problemi tespit edip onu çözebilecek bir tasarım yapmanızdır" diyen Yıldırım, inovasyonun bir kültür olduğunu ve her girişimcinin de mutlaka bir hikâyesinin olması gerektiğini ifade etti. Yıldırım şunları söyledi:

"Programda Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te ikamet eden ve inovatif iş fikri

olan girişimcilerin uygulamalı girişimcilik eğitimi alması, iş fikirlerini hayata geçirerek ürünlerini ticarileştirmeleri ya da firmalarını kurmaları, sonrasında eğitim ve mentorlükler ile desteklenerek belirli süre aralıklarla takip edilmelelerini içeren uzun dönemli bir program olarak tasarlanmış olup, program ile inovatif girişim sayısının artması hedeflenmektedir."

GİRİŞİMCİLERE EŞSİZ FIRSATLAR SUNUYOR

TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Abidin Şakir Özen de, "Girişimcilerimizin vizyonu, iş hayatımıza sunacakları yenilikler Türkiye'nin daha parlak bir geleceğe kavuşması adına son derece önemli. Bu noktada kentimizdeki girişimcilik ekosisteminin en büyük destekçilerinden olan BEBKA tarafından, Bursa Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi işbirliğinde geliştirilen SeedUP Programı, girişimcilerimize eşsiz fırsatlar sunuyor" ifadelerini kullandı.

SEEDUP ADAYLARI PROJELERİNİ SUNDU

BEBKA ve Bursa Teknik Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Bursa Teknoloji Transfer Ofisi (BursaTTO) işbirliğinde yürütülen SeedUP - İnovatif Girişimcilik Programına başvurusu kabul edilen adaylar, projelerini jüri karşısında sundu.

BursaTTO'da gerçekleştirilen programda, girişimci adayları projelerini BTÜ Rektörü Prof. Dr. Arif Karademir, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, BursaTTO Yürütücüsü Doç Dr. Nadir Yıldırım, KOSGEB Uludağ Müdürlüğü KOBİ Uzman Yardımcısı Yalçın Gençoglan, İŞKUR Şube Müdürü Sibel Zengin, BTSO Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Sevgi Saygın, MÜSİAD Bursa Şubesi Başkan Yardımcısı Kemal Ermiş, BUIKAD Başkan Yardımcısı Şeyda Şençayır, İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Murat Kuter'den oluşan jüriye sundu.

"HEPSİNİN YOLU AÇIK OLSUN"

40 proje başvurusu yapılan program kapsamında 28 projenin sunumunun gerçekleştirildiği jüri değerlendirme toplantısında konuşan BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, girişimciliğin ve inovasyonun ülke için önemine dikkat çekti. Gerim, "Değişen dünyaya ayak uydurabilmek ve dünyadaki yenilikleri yakalayabilmek için BEBKA olarak inovatif girişimcilğe ayrı bir

önem veriyoruz. Ülkemizin yüksek teknoloji, katma değerli üretim yapması için gereken destekleri her zaman veriyoruz. Bugün burada değerlendirecek adayların hepsinin yolunun açık olmasını diliyorum" dedi.

İCAT YAPAN BİREYLER LAZIM

Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Arif Karademir de BEBKA'ya işbirliğinden dolayı teşekkür ederek, ülkemizde girişimciliği destekleyen çalışmaların son yıllarda ciddi artış göstermesinin son derece önemli olduğunu vurguladı. Rektör Karademir, "Çok olması ile övündüğümüz ve ülkemizin en büyük zenginliği olan gençlerimizi, ama genelde de toplum fertlerimizi düşündüren, yenilikler ortaya çıkaran, icat yapan bireylere dönüştürmemiz lazım. İş arayan

değil iş kuran insan sayımızı artırmamız ve üreten ekonomiyi kuvvetlendirmemiz için SeedUP ve benzer tüm projelerde BTÜ paydaş olmaktan onur duymaktadır" diye konuştu.

MENTÖRLÜK FIRSATLARI

SeedUP programına girmeye hak kazanan adaylar, uygulamalı girişimcilik eğitimi ve geliştirici eğitim modülleri, akademik ve sektörel mentorlükler, firma kurmak için mentorlükler, yatırımcıya iş fikrini sunma imkânı ve firmasını kuranlar için aylık takip mentorlükleri fırsatlarını yakalayacaklar.

GİRİŞİMCİLİKTE İYİ ÖRNEKLER SERGİLENDİ, TECRÜBELER PAYLAŞILDI

BEBKA tarafından girişimcilik alanında yapılmış olan çalışmalar ve örnek projeler hakkında bilgi ve deneyim paylaşımı amacı ile "Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Tecrübe Paylaşımı" toplantısı düzenlendi.

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) işbirliği ile Bursa Ticaret Sanayi Odası (BTSC) ev sahipliğinde düzenlenen Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Tecrübe Paylaşımı toplantısı; Bilecik Vali Yardımcısı Rahmi Köse, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ve BTSC Meclis Başkan Yardımcısı Murat Bayazit'in yanı sıra, çeşitli kurumların temsilcileri ve girişimci adaylarının geniş katılımıyla yapıldı.

GİRİŞİMCİLİK GİDEREK ÖNEMLİ HALE GELİYOR

Programın açılışında konuşan BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, ülkemizde girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmanın, güçlü bir ekosistem oluşturmamanın ve girişimciliği geliştirmenin gün geçtikçe önem kazandığına dikkat çekti.

Gerim, bu noktada kamunun düzenleyici, yol gösterici ve izleyici bir rol üstlenmesinin önemine işaret ederek, "Kamunun gerekli durumlarda uygulamalarda yer alması, girişimcilik

desteklerinin uygulanmasında, özel kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile stratejik işbirlikleri yapılması açısından önem arz etmektedir" ifadelerini kullandı.

HASSASİYETLE YAKLAŞILMASI GEREKEN BİR KONU

BEBKA'nın girişimcilik konusuna ayrı bir önemle yaklaştığının altını çizen İsmail Gerim, bu kapsamda TechUP ve SeedUP programlarının yanı sıra sosyal girişimcilik konusuna dikkat çekmek üzere çeşitli seminer ve toplantılar düzenlediklerini vurgulayarak şunları söyledi:

"Ajansımız tarafından TechUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı tasarlanmıştır. İlk TechUP programı 2016 yılında Eskişehir'de başlamış, daha sonra Bursa'da uygulanan programın üçüncüsü yine Eskişehir'de yürütülmüştür. Üç yılda yürütülen üç programa 28 girişimci dahil oldu. Bu firmalar toplamda 80 saat eğitim ve 443 saat mentörlük hizmeti aldı.

Bursa'da bir firmamız geliştirdiği 'Karbon dioksit Lazer Tüpü Teknolojisi' ile yatırım aldı."

Geçtiğimiz haftalarda açılış toplantısı yapılan SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı'nın inovatif iş fikirlerinin hayata geçirilmesi için iş kurmak isteyen girişimcilere destek vermeyi amaçlayan Teknoloji Transfer Ofisleri ile yapılan görüşmeler neticesinde ortaya konan ihtiyaç doğrultusunda tasarlandığını belirten Genel Sekreter Gerim, "SeedUP programı kapsamında firmasını kuran ve mentorluk programını da başarıyla tamamlayan girişimcilerin, Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programına (TechUP) yönlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, sosyal girişimcilik konusunda farkındalık ve bilinirlik oluşturmak, iyi uygulama örneği sosyal girişimcilerin tecrübelerini katılımcılara birinci elden aktarmak ve ilimizdeki sosyal girişimlerin sayısının artırılmasına katkı sağlamak amacıyla geçtiğimiz günlerde Sosyal Girişimcilik Semineri düzenledik" dedi.

"GİRİŞİMCİNİN YANINDAYIZ"

Bölgesinde ve dünyada güçlü bir Türkiye hedefi doğrultusunda girişimcilerin yanında olmayı sürdüreceklerini belirten BTSO Meclis Başkan Yardımcısı Murat Bayizit de, "Hayalleri büyük olmayanın hedefleri büyük olmaz. Son 30 yıldaki kazanımlarımızı girişimcilerimizin hayalleri ve cesaretleri sayesinde elde ettik. İçinde bulunduğumuz kritik virajları da yine girişimcilerimizin yüksek özgüveni ve dinamizmi sayesinde başarılı bir şekilde geçeceğimize inancımız tamdır. BTSO olarak kentimizin ve ülkemizin geleceğine katkı sağlamak için merkezinde gençlerin yer aldığı ve onların iş süreçlerine dahil olduğu bir yapı inşa etmenin oldukça önemli olduğuna inanıyoruz" dedi. BTSO'nun gerek yeni girişimlerin ekonomiye kazandırılması gerekse de mevcut girişimcilerin desteklenmesi noktasında örnek projeler yürüttüğünü anlatan Bayizit, şöyle devam etti: "Girişimci kurullarımızın faaliyetleri ve KOSGEB işbirliğinde yürüttüğümüz

uygulamalı girişimcilik eğitimlerimiz başta olmak üzere kentimizde girişimcilik kültürünün geliştirilmesine yönelik çok sayıda çalışmayı hayata geçirdik. Önümüzdeki dönemde de girişimcilerimizin yanında olmaya ve gençlerimize destek vermeye devam edeceğiz."

İYİ ÖRNEKLER SERGİLENDİ

Yapılan açılış konuşmalarının ardından BEBKA 2019 Yılı Girişimcilik Mali Destek Programı hakkında bilgilendirme yapılırken, daha önce girişimcilik alanında mali destek programları yürüten İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) yetkilileri de girişimcilik konusunda bir sunum yaptı. Programın ikinci kısmında; İSTKA tarafından desteklenen Zemin İstanbul, Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi, Akademiden Girişime Yenilikçi Dönüşüm Programı (LeanLab), ScaleUp Girişimci Hızlandırma Programı ile 3 Boyutlu Tıbbi ve Endüstriyel Tasarım Laboratuvarı (TETLAB) projeleri hakkında bilgi ve deneyim paylaşımı yapıldı.

AKADEMİSYENLER GİRİŞİMCİ OLACAK

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen Akademiden Girişime Yenilikçi Dönüşüm Programı LeanLab, akademik girişimciliğin güçlendirilmesini amaçlıyor. İstanbul'daki girişimcilik ekosistemi ve üniversite mekanizmalarına uygun bir şekilde çeşitli kriterler ve yaklaşımlar göz önüne alınarak özgün olarak kurgulanan eğitim ve uygulama odaklı programı, Özyeğin Üniversitesi Akademik Girişimcilik Proje Koordinatörü Av. Bilal Berkpınar anlattı.

Av. Bilal Berkpınar

➤ **Akademiden Girişime Yenilikçi Dönüşüm Programı'nın, İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen ve Özyeğin Üniversitesi ile Boğaziçi Üniversitesi ortaklığında gerçekleştirilen bir akademisyen girişimci yetiştirme programı olduğunu belirten Berkpınar, "Akademisyenlerimizi yalın girişimcilik metodolojisini öğretmek eğiteceğiz, yetiştireceğiz. 1. dönemi tamamladık, 2. dönemi de eylül ayında gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Türkiye'de bu alanda doktora ve üzeri akademisyenleri hedefleyen tek program olduğunu söyleyebiliriz. İki ayağı var. Birincisi eğitimcinin eğitimi. Biz de kendi programımız kapsamında 15 tane eğitici eğitimi gerçekleştireceğiz. Bu kişiler eğitici eğitimi alacaklar sonra da üniversitelerdeki girişimciliğin süreklilik kazanmasını sağlayacaklar" dedi.**

"AKADEMİSYENLERİN SOKAĞA ÇIKMASI GEREKİYOR"

Türkiye'deki akademisyen profiline bakıldığında daha içe kapalı, bilimsel bilgiye öncelik veren, makale yazar, akademik çalışma yapan kişiler olarak görüldüğünü kaydeden Av. Bilal Berkpınar, "Ancak bu akademisyenlerin sokağa çıkması, müşteri görüşmeleri yapmaları gerekiyor. Bu anlamda akademisyenlerimiz haftada 15 saat, 5 farklı müşteri görüşmesi kartı getiriyor ve teorik bilgiyle donanıyorlar. Bu bilgiyle donandıktan sonra aynı zamanda sahaya çıkıp müşteri görüşmeleri gerçekleştiriyorlar. Bir örnek vereyim; bir akademisyenimiz Özyeğin Üniversitesi'nde yapay zeka temasıyla algoritmaları kullanarak metin analizi yapmak üzere bir girişimde bulunuyor. Bu avukatın işini kolaylaştıracak, çıkarımlarda bulunması üzerine kurulu bir metin analiz metodu. Bu alanda çalışma kararı aldıktan sonra İstanbul'da çok uluslu faaliyet gösteren kurumsal avukat şirketlerine bizzat hocamızla birlikte gittik. Kendisi bilgisayar mühendisliği alanında doktorasını tamamlamış ve daha önce hiç avukatlık ofisine de gitmemiş. Fakat bu program sayesinde 70-80 avukatın çalıştığı avukatlık ofislerine gidip, onların dertlerini dinleyip, istedikleri teknolojiyi onlara sunma fırsatına kavuştuğunu söylüyor."

Türkiye'de akademisyen ortaklı şirket sayısının 1005 olduğunu bildiren Berkpınar, "Bu 90 milyonlu koca bir ülke için çok küçük bir rakam. Biz program sayesinde akademisyenlerimizi aynı zamanda şirket ortağı olmaya, şirket kurmaya, girişimciliğe yönelttiğimiz için burada somut katkılar sağlayabileceğimize inanıyorum. Bir yandan da akademisyenliğe devam edecekler. Sektörü bilen bir hocaların vereceği eğitimin daha faydalı olacağını düşünüyorum" dedi.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDE FİKİR FABRİKASI FARKI

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'nin, İstanbul Kalkınma Ajansı desteğiyle yürüttüğü projeye TETLAB Fikir Fabrikası (3 Boyutlu Tıbbi ve Endüstriyel Tasarım Laboratuvarı) kuruldu. TETLAB Fikir Fabrikası'nda fikirler tasarıma, tasarımlar ise ürünlere dönüşüyor. Katma değeri yüksek, patentlenebilir ürünler ortaya çıkarılıyor.

3 Boyutlu Tıbbi ve Endüstriyel Tasarım Laboratuvarı'nda uzman olarak çalışan Göker Külüşlü, laboratuvarın 2015 Aralık ayında faaliyete geçtiğini belirterek, "İstanbul Kalkınma Ajansı'ndan proje desteği alıyoruz. İlk projemiz Geleceğin 3 Boyutlu Harikaları Projesi'ydi. 2. yılda İnovasyon Lideri İstanbul Projesi'ne destek aldık. Şu an hâlâ yürütülen projemiz de Dijital Ameliyathane Projesi. Bu süreçte İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'ndeki hocalarımızın, öğrencilerimizin katkılarıyla birlikte 150'yi aşkın sayıda patent başvurusu yapıldı. Yaklaşık 10'a yakın endüstriyel tasarım başvurusu gerçekleştirildi ve bunların prototiplerinin oluşturulması yolunda çeşitli çalışmalarımız oldu. Aynı zamanda 3 hocamız kendi şirketini kurdu. Biz de onlara bütün süreç boyunca fikrin oluşturulması, geliştirilmesi, patent başvurularının ve endüstriyel çizimlerinin yapılması ve sonrasında prototip oluşturulması ayaklarında ve proje yazım aşamasında destek olduk. Şu anda yeni binamız kuruldu. Biz oraya 'Fikir Fabrikası' diyoruz. Bize geliyorlar, başvurularını yapıyorlar, patentlerini elde ediyorlar. Daha sonra prototiplerini üretiyoruz. Ve ilgili proje çağrılarını takip ederek laboratuvarımızdan ayrılmalarını sağlıyoruz. Bizim hedefimiz 3P: Patent, proje, prototip" dedi.

GİRİŞİMCİ AKADEMİSYENLERİN YETİŞMESİNE KATKI

Külüşlü, şunları anlattı: "Girişimci akademisyen sayısının artması büyük önem arz ediyor. Biz girişimci akademisyenlerin yetiştirilmesi ve tüm bu süreç konusunda bilgilendirilmesi konusunda yardımcı oluyoruz. Sadece hekimlerimize değil, öğrencilerimize de 'girişimcilik nedir, buluş nasıl yapılır, patent nasıl alınır?' gibi konularda eğitim düzenliyoruz. Akademisyenlerin girişimcilik ekosistemine katılması noktasında çok fazla yardımcı olduk. Sağlık teknolojilerinin geliştirilmesi, yerli ve milli bir hale gelmesi için çaba sarf ediyoruz. Dijital Ameliyathane Projesi'nde de ameliyathanelerin 3 boyutlu kameralarla 360 derece çekimleri yapılıyor. Daha sonra bunlar sanal gerçeklik gözlükleriyle öğrencilere ve asistanlara izlettiriliyor. Bu projemizin diğer bir ayağı da ameliyat ortamının tamamen sanal ortama aktarılması. Oluşturduğumuz ameliyat ortamına siz sanal gerçeklik gözlüğünüzle giriyorsunuz ve neşteri alıp hastanın derisini kesebiliyorsunuz. Aynı zamanda kalp atış monitöründen hastanın kalp atışını izleyebiliyorsunuz. Ameliyathanede hangi cihazlar varsa orada da hepsi var ve siz onları deneyimleyebiliyorsunuz."

Göker Külüşlü

Eğitim amacıyla oluşturulan 3 boyutlu anatomik model

Tersine mühendislik için kullanılan 3 boyutlu tarayıcılar.

ENDEAVOR GİRİŞİMCİLERE MENTORLÜK YAPIYOR

Endeavor Türkiye, inovasyon, büyüme potansiyeli, sağladığı istihdam ve iktisadi kalkınmaya katkıları açısından öne çıkan, hızla büyüyen etkin girişimcileri yerel ve uluslararası ağı vasıtasıyla destekliyor.

Endeavor Türkiye İş Geliştirme Direktörü Utku Tuncay, Endeavor'un 30'dan fazla ülkede etkin girişimciliği destekleyen ve kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olduğunu söyledi. Tuncay, şunları kaydetti:

"Yapmaya çalıştığımız şey girişimcileri pazarlara, uzmanlara, bilgi ve sermayeye erişimde desteklemek. Bunu da geniş bir mentor ağı ile gerçekleştiriyoruz. Her biri kendi alanında uzman mentorlar destek veriyorlar. Öncelikli alanımız etkin girişimciler olduğu için adına ScaleUp dediğimiz ve Endeavor girişimci adayı şirketleri hedefleyen böyle bir hızlandırma programı ortaya çıkarmak istedik. Bunu da İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteği ile faaliyete geçirdik. Bahçeşehir Üniversitesi ve İstanbul Valiliği de bu işe proje ortağı olarak katkıda bulunuyor. Onlarla birlikte kol kola girip 6 ay süren bir hızlandırma programı ortaya çıkardık. İki dönem halinde uygulayacağız. Her bir döneme 20'şer girişimci kabul ediyoruz. İlk dönemin ortalarına geldik. Katılımcılara, işlerini büyütmeleri ve uluslararası pazarlara açılmaları yolunda 6 ay boyunca bir hızlandırma içeriği desteği veriyoruz. Bunlar eğitimler ve atölyelerle olacak. Ayrıca, potansiyeli yüksek girişimleri farklı ülkelerde gerçekleşen Endeavor uluslararası seçim panellerine gözlemci ya da aday olarak götürerek, onları o ülke pazarlarıyla tanıştıracaktır."

ScaleUp programının ilk dönemine 25 katılımcı kabul ettik. Kriterlerimiz; minimum 1 yıl faaliyette olması, ürün ve hizmetleriyle pazarda aktif yer alması ve yıllık en az 250.000 TL'lik cirosunun olması. Bu tür girişimcinin çok özel başka ihtiyaçları da oluyor. Büyümeleri çok hızlı yaşanıyor, ama bu büyümeye adaptasyon süreci çok sancılı bir süreç olarak geçebiliyor. Ekonomiye ve istihdama katkısı büyük olan bu girişimciler biraz ihmal ediliyor. Bunlara biraz daha destek verirsek ekonomiye çok daha büyük katkıları olacaktır. Proje bitimiyle sonuçları görmeye başlayacağız. Öncelikle kurucuların kendisini eğitimlere tabi tutuyoruz. Strateji odaklı eğitim içerikleri sunuyoruz. Daha sonra belirli departmanların yöneticilerini atölyelere dahil ediyoruz. Bir yandan da 6 ay boyunca mentorlük süreci devam ediyor. Strateji mentorlüğü ile başladığımız ve girişimle ilgili her konuyu ele aldığımız ilk mentorlükler yerini ihtiyaç bazlı dikey mentorlüklerle bırakıyor. Örneğin, satış mentorlüğüne ihtiyacı varsa oraya doğru bir dikey mentorlikle devam ediyoruz. En sonunda globalleşme destekleri kapsamında yaptığımız İhracat Teşvikleri ve Globalleşme Semineri ve Uluslararası Seçim Panelleri katılımları ile programı bitiriyoruz.”

➤ Her yıl yaklaşık 5 kez düzenlenen Yerel Seçim Paneli ayağında başarılı bulunan Türkiye’den girişimciler, 8 kez dünyanın farklı noktalarında düzenlenen uluslararası seçim panellerine katılma imkânına kavuşuyor. Uluslararası Seçim Paneli’ni de başarıyla tamamlayan girişimciler, 'Endeavor Girişimcisi' unvanı kazanıyor.

DESTEKLENİRLERSE EKONOMİYE KATKILARI ÇOK BÜYÜK OLUR

Tuncay, şöyle devam etti:
“150’ye yakın başvuru içinden

YENİLİKÇİ VE YARATICI FİKİRLER BURADA 'ZEMİN' BULUYOR

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hayata geçirilen Zemin İstanbul Projesi, "şehir bilimi" alanında fikrini gerçekleştirmek ve İstanbul'un ihtiyaç duyduğu ürünleri ve hizmetleri ortaya çıkarmak isteyen girişimcilere kuluçka, deneyim maker laboratuvarı hizmeti veriyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi AB ilişkileri Müdürlüğü Proje Koordinatörü Serra Er, Zemin İstanbul Projesi'nin 2017'de İstanbul Kalkınma Ajansı'nın

desteği ile başladığını belirterek, "İstanbul'daki ya da İBB içerisindeki eksiklerimizi ve ihtiyaçlarımızı gözlemleyerek böyle bir proje oluşturduk. Birçok dünya örneklerini inceledik ve tüm bunları İstanbul'a nasıl uyarlayabiliriz" diye düşündük. Avrupa'da yaygın olarak görülen 'City Lab'leri örnek aldık. Temel amaç vatandaşla birlikte karar almak, onlarla birlikte tasarlamak ve üretmek. Birlikte tasarlamayı ve üretmeyi, kenti ilgilendiren her alanda düşünebilirsiniz; ulaşımdan enerji ve çevreye; sosyal inovasyondan AR-GE'ye... Bu süreci katılımcı bir şekilde tasarlamayı başarabilirsek, İstanbul için iyi bir yönetim modeli oluşturabileceğimizi düşünüyoruz, hedefimiz bu yönde" dedi.

GİRİŞİMCİLER İÇİN FARKLI BİR KANAL ORTAYA ÇIKTI

İSTKA ile olan süreci tamamlamak üzere olduklarını söyleyen Er, şöyle devam etti:

"Zemin Kuluçka'ya, İstanbul için yenilikçi, yaratıcı fikir ve projeleri olan, kent hayatına değer katacak tüm İstanbullu gençleri bekliyoruz. Belirli zaman aralarında kuluçka ve hızlandırma programlarımız için çağrıya çıkıyoruz. İnternet sitemizden doldurdukları formu girişimcilerimiz bu süreçte dahil olabiliyor. Çeşitli elemelerden geçtikten sonra kuluçka veya hızlandırma programına kabul ediliyorlar. İlk çağrımızda 678 proje başvurusu aldık; bunlardan

20 tanesi kuluçka programımıza dahil oldu. 4 girişimcimizin ürünü şu anda ticarileşme aşamasında ve satışa hazır durumda. Girişimcilik ekosistemi içinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi, girişimciler için farklı bir kanal ortaya çıkarmış oldu; en azından girişimcilerimizin yenilikçi ve yaratıcı fikirleri kentin yararına kamu ve kent yönetimine tanıtılmış oldu. İştirak şirketlerimiz de bir nevi o projelerin melek yatırımcısı olma potansiyelindeler. Genç girişimcilerimizin ortaya çıkardığı ürün ve hizmetleri birlikte olgunlaştırma ve ticarileştirme ihtimalleri var. Bu yönde girişimcilerimizle görüşmeler yapıyorlar. Tüm bu süreçten hem İstanbul halkı hem de İstanbul için tasarlayan ve üreten gençlerimiz faydalansın istiyoruz."

GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜ GÜÇLENDİRMEK İSTİYORUZ

Yine aynı birimde görev yapan Satı Köse de şunları anlattı:

"Girişimcilere birçok destek veriyoruz. Nihayetinde İstanbul faydalanacak. Girişimcilere ofis ve mentorluk desteği verdiğimiz gibi ürünlerini satacakları kanalları da açmaya çalışıyoruz. Ve bir şekilde finansmanlarına katkıda bulunmuş oluyoruz. Boğaziçi Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ile paydaşız. Aramızda bir protokol var ve çeşitli imkânları mütakabiliyet esasına göre kullanmaya/kullandırmaya çalışıyoruz. Kent yönetimi olarak bizim girişimcilik kültürünü ve ekosistemini İstanbul'da

yaygınlaştırmak ve güçlendirmek gibi bir fonksiyonumuz, rolümüz olduğunu düşünüyoruz. Bu yönde çaba gösteriyoruz. İstanbul'daki en önemli sorunlardan biri ulaşım. Son çağrımızla ulaşım alanında dikey çağrıya çıktık ve girişimcilerden bu yönde yenilikçi projeler bekliyoruz. Biz aslında İstanbul'un problemlerine İstanbul için düşünen girişimcilerle çözümler bulmaya çalışıyoruz. Vatandaş dışlayan değil, vatandaşla birlikte bilgi üreten, çözüm arayan ve tüm kentle paylaşan bir yönetim anlayışından bahsediyoruz. Bu süreçte toplumun her kesimine ihtiyacımız var, özellikle de aktif ve katılımcı olan vatandaşlarımıza. Kamu içinde girişimcilerle çalışmak farklı bir perspektif gerektiriyor. Kamuda görece ağır işleyen, izinlere ve onaylara tabi olan dikey bir hiyerarşi söz konusu. Girişimciler ise çok hızlı olmak zorundalar ve zamanla yarışıyorlar. Bu süreçte birbirimizin hassasiyetlerini ve çalışma şekillerini de öğreniyoruz. girişimcilerimize bürokratik engelleri aşmaları konusunda yardımcı olmaya çalışıyoruz."

UNICORN'LAR BTM'DEN ÇIKACAK

İstanbul Ticaret Odası'nın 2 yıl önce bir vakıf olarak kurduğu Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), yeni iş fikirlerinin hayata geçirilmesi ve girişimcilik kültürünün yaygınlaşması için çalışmalarını İstanbul Kalkınma Ajansı'nın destekleriyle sürdürüyor.

BTM girişimcilerinin dünyada ilk defa bir ticaret odası tarafından kurulan ve ölçek olarak emsalsiz bir girişimcilik merkezinin ayrıcalıklarından yararlandığını söyleyen Girişimcilik ve Ticarileştirme Ofis Sorumlusu Sena Cebe, bugüne kadar 10 bine yakın girişimciden başvuru aldıklarını ve 4000'e yakın girişimciye ev sahipliği yaptıklarını söyledi.

Şimdiye kadar Güçlendirilmiş Hızlandırma Kampı, Ön Kuluçka, Kuluçka, Post-Kuluçka mekanizmalarıyla multifonksiyonel bir hizmet veren Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), ilerleyen günlerde başlatacağı ve bünyesinde 1000 startup'a destek vereceği "BTM 1000" Projesi ile startaplara daha fazla yatırım yapılmasına teşvik ederek, Türkiye'den çıkacak unicorn'ların adresi olmayı amaçlıyor.

BTM'de gerçekleştirilen çalışmalar hakkında bilgi veren Girişimcilik ve Ticarileştirme Ofis Sorumlusu Sena Cebe, BTM'nin girişimcilik ekosisteminde çatı bir örgüt olarak konumlandığını belirterek, "Ön Kuluçka, Kuluçka ve Post-Kuluçka mekanizmalarının yanı sıra yeni dönemde gerçekleştireceğimiz BTM Kamp programı ile girişimcilik ekosistemini öğrenmek isteyen ve yenilikçi iş fikri geliştirmek isteyen girişimci adaylarına da destek vereceğiz. Bu kapsamda gerçekleştireceğimiz 'BTM 1000' Projesiyle, mevcut üye sayımızı artırarak, söz konusu projenin getireceği büyümenin bir sonucu olarak birkaç ay içinde yeni yerleşkemizde çok daha geniş bir alanda ekosisteme hizmet etmeye devam edeceğiz" dedi.

tarımdan yapay zekaya, e-ticaretten sağlık sektörüne kadar birçok alanda yenilikçi iş fikirlerine destek olduklarını kaydeden Cebe, "2 yıllık süre zarfında 12 BTM girişimcisi 32,3 Milyon TL değerlendirme ile yatırım aldı ve BTM girişimcilerinin toplam satışı 40 Milyon TL'yi geçti" dedi.

BTM'nin her sektöre ve 7'den 70'e her yaştan girişimciye açık olduğunu açıklayan Cebe, başvuru süreçleriyle ilgili bilgi de verdi. Cebe, şunları söyledi: "Girişimciler web sitemiz üzerinden bize başvuru yapıyor. Yapılan ön değerlendirme sonunda başarılı bulunan girişimciler, İstanbul Ticaret Odası üyelerinden oluşan jüri karşısında sunum yapmaya davet ediliyor. Jüri tarafından projeleri başarılı bulunan girişimciler BTM üyesi olmaya hak kazanıyorlar ve eğitim, seminer, yatırımcı söyleşileri, birebir danışmanlıklar, mentorlükler ile 7/24 çalışma alanlarından ücretsiz olarak faydalananıyorlar. Sürecin sonunda ise girişimciler 'BTM Sahne' adını verdiğimiz demo-day etkinliğinde yatırımcılarla buluşuyorlar."

SATIŞLARI 40 MİLYON TL'Yİ GEÇTİ

BTM girişimcilerinin dünyada ilk defa bir ticaret odası tarafından kurulan ve ölçek olarak emsalsiz bir girişimcilik merkezinin ayrıcalıklarından yararlandığını söyleyen Cebe, bugüne kadar 10 bine yakın girişimciden başvuru aldıklarını ve 4000'e yakın girişimciye ev sahipliği yaptıklarını söyledi. Akıllı

BEBKA AVRUPA'DA TECRÜBE PAYLAŞIMINDA

BEBKA uzmanları, Yenilikçi KOBİ'lere Yönelik Desteklerin Optimizasyonu Projesi kapsamında Brüksel'de düzenlenen çalıştaylara katılarak tecrübe paylaşımında bulundu.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın dahil olduğu AB H2020 Programı ile desteklen Yenilikçi KOBİ'lere Yönelik Desteklerin Optimizasyonu Projesi (Optimizing Support For Innovating SMEs OaSIS) kapsamında 13-14 Haziran 2019 tarihlerinde Brüksel'de düzenlenen çalıştaylara BEBKA'dan planlama uzmanları Özge Yıldız ve Serhat Karasungur da katıldı.

KOBİ'LERE DAHA İYİ HİZMET NASIL SUNULUR?

Çalıştaylarda, akıllı uzmanlaşma ile KOBİ segmentasyonu ve inovasyon destekleri konuları ele alındı. Avrupa'da faaliyet gösteren bölgesel kamu kurumlarının ve kalkınma ajanslarının temsilcilerinin katıldığı çalıştaylarda, KOBİ'lerin ekonomik performansları

hakkında daha fazla bilgi almak için veri kullanımını nasıl geliştirebilecekleri ve segmentasyon tekniklerini kullanarak KOBİ'lere nasıl daha iyi hizmetler sunabilecekleri sorusu üzerine bilgi aktarımı yapıldı. Etkinlik kapsamında ayrıca, Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA) yetkilileri, Avrupa Birliği'nde yürütülen projeler ve belirlenen politikalar, proje yürütücülerinden örnek uygulamalar hakkında bilgi verirken, BEBKA'nın da dahil olduğu EURADA üyesi kalkınma ajansları arasında tecrübe paylaşımı yapıldı. Öte yandan, OaSIS projesi ile yenilikçi KOBİ'leri desteklemek için hangi faaliyetlerin daha başarılı olduğunu belirleyen bir araç tasarlanacak ve bu araçla 15'ten fazla ülkede KOBİ segmentasyon teknikleri haritalanacak.

2018 yılında açılan Mali Destek Programı kapsamında 3'ü Eskişehir'de olmak üzere yürütülen 4 proje tamamlandığında, 1,4 milyon Türk Lirası BEBKA desteği olmak üzere 2,8 milyon TL değerinde yatırım hayata geçecek.

ESKİŞEHİR'DE SİMBİYOZ ÇALIŞTAYI

BEBKA'nın endüstriyel simbiyoz konusunda farkındalık oluşturmak adına Eskişehir'de başlattığı Endüstriyel Simbiyoz Projesi, bir Sinerji Çalıştayı ile değerlendirildi. İyi uygulamalarla yaygınlaştırılmaya çalışılan proje, enerji ve işbirliği potansiyelinin oldukça yüksek olduğu Eskişehir'den sonra Bursa ve Bilecik'te de uygulanacak.

Eskişehir Sanayi Odası ve Eskişehir OSB ile birlikte sürdürülen Eskişehir Endüstriyel Simbiyoz Projesi Sinerji Çalıştayı, Eskişehir OSB'de gerçekleştirildi.

Eskişehir Sanayi Odası Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi Celalettin Kesikbaş, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli ve BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ile bölge sanayicilerinin katıldığı çalıştayda, proje hakkında genel bilgilendirmenin yanı sıra, sektörel analizler, saha çalışmaları ve öne çıkan bazı endüstriyel simbiyoz olanakları ele alındı.

Çalıştayın açılışında konuşan Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli, "Bizim çevreye olan bağımlılığımızı görmezden gelmememiz gerekiyor. Firmalarımızı çevreye uyumlu hale getirirken katlandığımız maliyetleri,

endüstriyel simbiyoz gibi kavramları etkin kullanarak aşağıya çekebiliriz. Ülkemizde endüstriyel simbiyoz kavramına sahip çıkan ilk kurumlardan birisi Eskişehir OSB'dir. İyi uygulamalarla çalışmalarımızı yaygınlaştırıyoruz ve bu faaliyetlere devam edeceğiz" dedi. BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim de, çevre yönetim sistemleri ve temiz üretim uygulamalarının endüstriyel kuruluşların çevresel performanslarını artırmakla kalmayıp aynı zamanda ekonomik performanslarını ve kurumsal prestijlerini de olumlu yönde etkilediğini söyledi.

'ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ BÖLGESEL KALKINMAYI DESTEKLEYEN BİR YAKLAŞIM'

Gerim, "Endüstriyel simbiyoz, endüstriyel işletmelerin karşılıklı fayda sağlayacakları ortaklıklar kurduğu, birinin

➤ **Bölge açısından önemli bir potansiyele işaret eden endüstriyel simbiyoz, başta kaynak verimliliği ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi olmak üzere pek çok ekseninde önemli yararlar ve kazanımlar sağlayacak.**

atığının diğeri için hammadde olduğu bir ağ yapısıdır. Bu yaklaşım endüstriyel işletmelerin bir araya gelerek hem çevresel performansı hem de rekabet gücünü artıracak uzun süreli ortaklıklar kurması ve dayanışma içinde çalışmasını temsil eder. Diğer bir ifadeyle endüstriyel simbiyoz; bağımsız işletmeleri daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanımı yaklaşımı çerçevesinde bir araya getirmektedir. Endüstriyel simbiyoz ayrıca, AR-GE, inovasyon (yenileşim) ve kümelenme faaliyetlerinin yanında, yeni iş alanları yaratma potansiyeli ile girişimciliği ve bölgesel kalkınmayı da destekleyen bir yaklaşım olarak ortaya çıkmaktadır” dedi.

Konuşmasında, endüstriyel simbiyozun bölge açısından önemli bir potansiyeli işaret ettiği ve başta kaynak verimliliği ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi olmak üzere pek çok ekseninde önemli yararlar ve kazanımlar sağlayacağına dikkati çeken BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim şunları söyledi:

“Bu noktadan hareketle, BEBKA 2014 yılında 'Bursa Eskişehir Bilecik Endüstriyel Simbiyoz Programı'nı başlatmıştır. İlk aşama kapsamında toplanan veriler yardımıyla bölgede öne çıkan sektörler incelenerek, bölgenin endüstriyel simbiyoz potansiyelini analiz eden fizibilite çalışması tamamlanmıştır. 2018 yılında ise Ajansımız konu ile ilgili bir mali destek programı açmış, program kapsamında üçü Eskişehir’de olmak üzere 4 proje yürütülmektedir. Projeler tamamlandığında 1,4 milyon

Türk Lirası BEBKA desteği olmak üzere 2,8 milyon TL değerinde yatırım hayata geçecektir. 2018 yılı Ekim ayında ise Eskişehir Endüstriyel Simbiyoz Olanaklarının Araştırılması Projesi başlatılmıştır. Proje ile Eskişehir’de faaliyet gösteren firmaların fayda sağlayabileceği işbirliği potansiyellerinin araştırılması ve bu işbirliklerinin hayata geçirilmesi halinde bölgeye sağlayacağı çevresel ve ekonomik kazanımların ortaya konulması amaçlanmaktadır. Proje daha sonra Bursa ve Bilecik’te de uygulanacaktır.”

EKONOMİYE KATKISI ÇOK BÜYÜK

Çalıştayan açılış konuşmaları bölümünde son olarak konuşan Eskişehir Sanayi Odası Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi Celalettin Kesikbaş da, “BEBKA’nın endüstriyel simbiyoz konusunda farkındalık oluşturmak adına Eskişehir’i seçmiş olmasından çok memnunuz. Çevre konusu her geçen gün daha önemli olmaya başladı. Simbiyoz; birlikte yaşam, iki ya da daha fazla organizmanın birbirine daima yarar sağlaması demek. Bu anlamda sosyal bilince ulaşmak gerekiyor. Eskişehir’de de böyle bir enerji ve işbirliği oldukça yüksek. En kısa zamanda Eskişehir’de endüstriyel simbiyoz uygulamalarını yaygınlaştıracacağız. Çünkü bu işin, yani geri dönüşümün mali boyutunun yıllık 100 milyar TL’ye ulaştığı göz önünde bulundurulursa, ekonomiye katkısı da çok büyük” dedi.

➤ **Çevre yönetim sistemleri ve temiz üretim uygulamaları, endüstriyel kuruluşların çevresel performanslarını artırmakla kalmayıp, aynı zamanda ekonomik performanslarını ve kurumsal prestijlerini de olumlu yönde etkileyecek.**

Çalıştayda BEBKA Planlama Uzmanı Nalan Tepe Şençayır ise Eskişehir Endüstriyel Simbiyoz Projesi kapsamında yürütülen ve planlanan faaliyetler hakkında katılımcılara genel bilgilendirmede bulundu. Daha sonra proje danışman ekibinden Dr. Emrah Alkaya ve Engin Koç, proje ile ilgili sektörel analizler, saha çalışmaları ve öne çıkan bazı endüstriyel simbiyoz olanakları hakkında açıklamalarda bulundu. Eskişehir Endüstriyel Simbiyoz Projesi sinerji çalıştayının grup çalışmaları bölümünde ise endüstriyel simbiyoz olanakları katılımcı firmaların yetkilileri tarafından değerlendirildi.

HESSEN KALKINMA AJANSI'NDAN BEBKA İLE ORTAK PROJE ARAYIŞI

Türk-Alman Ticaret Günleri etkinliği kapsamında Bursa'ya gelen Hessen Kalkınma Ajansı (HTAI) Genel Müdürü Dr. Rainer Waldschmidt'in, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim'i ziyaretinde; endüstriyel simbiyoz, akıllı uzmanlaşma, girişimcilik gibi konularda ortak projeler geliştirilmesine karar verildi.

Almanya Büyükelçiliği, Alman-Türk Sanayi ve Ticaret Odası ve Almanya Yakın ve Orta Doğu Yatırım Destek Birliği (NUMOV) işbirliğinde KOSGEB'in destekleriyle Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nda 17.si düzenlenen Türk-Alman Ticaret Günleri etkinliği kapsamında Bursa'ya gelen HTAI Genel Müdürü Dr. Rainer Waldschmidt, Almanya Fahri Konso-losu Sibel Cura-Ölçüoğlu ve Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi danışmanları, Bursa'daki temasları kapsamında BEBKA Genel Sekreterliği'ni de ziyaret etti. Ziyarette BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ve BEBKA Birim Başkanları hazır bulunurken, görüşmede ortak çalışılabilecek en-

düstriyel simbiyoz, akıllı uzmanlaşma, girişimcilik vb. Ajans faaliyetleri ve işbirliği konularını değerlendirdi.

GERİM: SONUÇ ODAKLI GÖRÜŞME OLDU

Ziyaretin ardından açıklamalarda bulunan Genel Sekreter Gerim, HTAI Genel Müdürü Waldschmidt ile beraberindekileri Ajansta ağırlamaktan mutluluk duyduklarını söyledi. Gerim, "Bursa ile Almanya arasındaki güçlü ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde Ajans olarak bir nebze de katkımız olabilir mi, görüşmede bu konuları konuştuk. Olumlu ve sonuç odaklı bir görüşme olduğu kanaatindeyim ve önümüzdeki günlerde somut adımlar

atacağımız ortak proje geliştirilmesine karar verildi. Bu manada şehrimizi ziyaretleri esnasında Ajansımıza da teşekkür ediyorum" dedi.

HTAI Genel Müdürü Dr. Rainer Waldschmidt de toplantı sonrası yaptığı açıklamada, olumlu bir görüşme sağladıklarına dikkati çekti.

➤ **Türkiye ve İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkeleri arasında gerçekleşen bir öğrenci staj hareketliliği olan OIC Intern Uluslararası Öğrenci Staj Programı; Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te BEBKA koordinasyonunda düzenlenen toplantılarla tanıtıldı.**

İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÜYE ÜLKELERİNDE STAJ İMKÂNİ

İslam İşbirliği Teşkilatı'na (İİT) bağlı İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar ve Eğitim Merkezi (SESRIC), Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (YTB), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Ensar Vakfı'nın ortaklığıyla yürütülen OIC Intern Uluslararası Staj Programı'nın daha geniş kitlelere duyurulması adına düzenlenen tanıtım toplantıları, BEBKA koordinasyonunda düzenlendi.

Toplantılarda, İslam İşbirliği Teşkilatı'na üye ülkelerdeki gençlere yönelik yürütülen programda, gençlerin kendi ülkeleri dışındaki işletme ve kurumlarda staj imkânları ele alındı.

OIC Intern Uluslararası Staj Ofisi Sorumlusu Betül Olcay ve Öğrenci İşleri Sorumlusu Şule Gür tarafından verilen bilgilerde, programın amacı, hedef kitlesi, kriterleri, aşamaları, başvuru ve mülakat sürecine dair bilgilendirme yapıldı.

DİL BECERİLERİ, LİDERLİK, GİRİŞİMCİLİK...

Programın öğrencilere nitelikli işyerlerinde staj yaparak kurum kültürü edinmelerine ve mesleki ağlar kurmalarına imkân verdiğini hatırlatan OIC Intern Uluslararası Staj Ofisi Sorumlusu Betül Olcay, "Bu sadece bir staj programı değil. Öğrencilere verilecek çeşitli eğitimlerle dil becerileri, liderlik, girişimcilik ve iletişim becerileri kazandırmayı da amaçlıyoruz. Mülakatlar sonrasında programı almaya hak kazanan öğrenciler, OIC Intern Ofisi tarafından belirli kurumlara 30-90 gün arasında stajyer

olarak yerleştirilecekler" diye konuştu.

PROGRAMA BAŞVURU KRİTERLERİ AÇIKLANDI

Programa başvuru kriterlerini de açıklayan Olcay, şunları söyledi:

"Türkiye'de öğrenime devam eden uluslararası öğrenciler, lisans 3'üncü veya 4'üncü sınıf, yüksek lisans ya da doktora eğitimine devam eden uluslararası öğrenciler, en az orta seviyede Türkçe ve İngilizce bilen, ilaveten en az orta seviyede Arapça veya Fransızca bilen, kendini geliştirmek isteyen ve kariyer fırsatlarına açık olan, 30 yaşını doldurmamış adaylar OIC Intern Uluslararası Staj Programı kapsamında öncelikli olarak değerlendirilecektir."

GÜNEY KORE'DE TANITIM ATAĞI

Bursa, Eskişehir ve Bilecik'in sahip olduğu turizm değerlerinin yeni pazarlarda tanıtılması ve yurtdışından daha fazla turist gelmesinin sağlanması hedefiyle BEBKA ve Türk Hava Yolları (THY) işbirliğiyle düzenlenen organizasyonla Güney Kore'de temaslarda bulunan turizm heyeti, önemli görüşmeler gerçekleştirdi.

Eskişehir Vali Yardımcısı Akın Ağca, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, TÜRSAB Güney Marmara Bölge Temsil Kurulu Başkanı Murat Saraçoğlu, Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği Koordinatörü Anıl Bayık, Bursa Sağlık Turizmi Derneği Genel Sekreteri Çiğdem Atalmış, BEBKA Bilecik Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Banuçiçek Güngördü ile sektörde faaliyet gösteren yetkililerden oluşan heyet, Güney Kore'de faaliyet

gösteren 45 seyahat acentesinin yetkilisi ve Seul'de faaliyet gösteren en büyük 5 turizm acentesinin yöneticileriyle görüşmelerde bulundu. Sunumlar ve birebir görüşmeler süresince Güney Koreli ilgililere Bursa, Eskişehir ve Bilecik illeri hakkında bilgi verilerek; dokümanlar, videolar ve fotoğraflar aracılığı ile bölgenin tanıtılması amaçlandı. Ülkeler arasında tarihi bir bağ olmasına karşın Türkiye'nin turizm değerleri hakkında kısıtlı bilgiye sahip Güney Koreli yetkililere bölgenin tarih, kültür, termal, doğa gibi zengin değerleri hakkında kapsamlı bir

터키 부르사, 빌레지크, 에스키셰히르 지역 설명회

일 2019년 6월 18일 장 롯데호텔 사파이어볼룸

tanıtım gerçekleştirildi. Çeşitli alanlardaki zengin değerleri, yüksek tesis ve hizmet kalitesi ile İstanbul, Ankara gibi merkezlere yakınlığı sebebiyle dikkat çeken bölgenin, Güney Koreli turistler için cazip bir destinasyon olacağı konusunda hemfikir kalındı.

GERİM: GÜNEY KORE İLE TARİHİ BAĞLARIMIZ VAR

Bursa, Eskişehir ve Bilecik bölgesinin sahip olduğu tarihi, kültürel, doğal turizm değerlerinin yeni pazarlar ve turizm rotaları oluşturularak cazibesinin artırılması, bölgeye yurtdışından daha fazla turist gelmesinin sağlanması ve Türkiye'nin döviz cinsinden turizm gelirlerinin artırılması amaçları doğrultusunda gerçekleştirilen temaslarda açıklamalarda bulunan BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, "Güney Kore ile ülkemiz arasında tarihi bağlar bulunuyor. Yapılan sunumlar ve görüşmeler ardından TR41 Bölgesi'nin Güney Korelilerce yeterince bilinmediği anlaşılmış olup, farkındalığın oluşturulmasının ardından ilgili acentelerin bölgede ağırlanması yoluyla iş bağlantısının kurulabileceği görülmüştür. Gelir düzeyindeki

yükseklik sebebiyle harcama yapılabilecek turizm şekli hedef kitle için uygundur. Eylül-ekim döneminde ilgili acentelerin bir fam trip organizasyonu ile bölgede ağırlanması ve ardından bölgemize seyahatlerin başlatılması planlanmaktadır" diye konuştu. BEBKA Genel Sekreteri Gerim, Güney Kore'deki temasları sırasında Türkiye'nin Seul Büyükelçisi Ersin Erçin ve Türk Hava Yolları Güney Kore (Seul) Müdürlüğü ile verimli bir çalışma gerçekleştirdiklerini de sözlerine ekledi.

Güney Kore'de faaliyet gösteren turizm acenteleri yetkililerinin, eylül-ekim döneminde bir fam trip organizasyonu ile bölgede ağırlanması ve ardından da bölgemize seyahatlerin başlatılması planlanıyor.

➤ Turkish Airlines Science Expo, kendini keşfetmiş, yönünü belirlemiş, mesleki eğitimini tamamlamış, mesleğine katkı sağlayan ve tecrübesini aktarabilen bireyler yetiştirilmesini hedefliyor.

‘DİJİTAL TÜRKİYE’ İLE BURSA’DA BİLİMLE DOLU 4 GÜN

BEBKA’nın da desteğiyle ülkenin en büyük bilim festivali olarak marka olmayı başaran ve bu yıl ‘Dijital Türkiye’ ana temasıyla gerçekleştirilen 8. Turkish Airlines Science Expo, 200 binin üzerinde ziyaretçi ve 101 bin 358 atölye çalışması ile hedeflenen rakamları aşarak tamamlandı.

Geleceğin nitelikli işgücünü yetiştirmek ve bilimi toplumun tüm kesimlerine sevdirmek amacıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi ve BEBKA tarafından Türk Hava Yolları’nın isim sponsorluğu ve Kültür AŞ’nin organizasyonu ile bu yıl sekizincisi yapılan Turkish Airlines Science Expo ile Bursa, bilimle dolu 4 gün geçirdi. TÜYAP Fuar alanında kurulan

236 stant ve 1780 görevli eşliğinde yapılan festivalin proje yarışmasına Türkiye genelinden 946 ekip başvurdu ve 50 finalist proje, festival boyunca katılımcılarla paylaşıldı. Autodesk 3B Tasarım ve Modelleme Yarışması’nda, 65 finalist tasarım kabiliyetleri ile birincilik için yarıştı. ‘Meslekler Yarışıyor’ başlıklı mesleki beceri yarışmasında ise 11

kategoride 630 ekip kıyasıya mücadele etti. Akıl ve zekâ oyunları turnuvasında 2150 öğrenci ve öğretmen birincilik için yarıştı. Yerli ve milli üretim için ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine katkı sağlayan festival; BEBKA, Türk Hava Yolları, Milli Eğitim Müdürlüğü, Uludağ Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi, Ons Makina, Mesafe Koleji, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı,

TÜBİTAK Butal, Türksat, Roketsan, Aydın Okulları, Kavram Okulları, Tan Okulları, Şahinkaya Okulları, Osmangazi Okulları, Limak, Eker, Coşkunöz, İnoksan Emko, Borçelik, Ermetal, Buski, Poligon Mühendislik, Beyçelik, İneva, Autodesk, BOSİAD, Kuaförler Odası, Kaynak Merkezi, Robjet, Mnc Koleji ve Gold Magesty gibi önemli kurum ve kuruluşlar tarafından desteklendi.

GELECEĞİN İŞGÜCÜ SANAYİCİYLE BULUŞTU

Bu yıl 'Dijital Türkiye' ana temasıyla düzenlenen festivalin en önemli özelliklerinden biri de geleceğin işgücü olan gençleri Bursa'nın ünlü sanayicileriyle buluşturması oldu. Gençler, söyleşi ve panel etkinliklerinin yanı sıra stantları da gezerek iş dünyasının önemli iş insanlarının tecrübelerini dinleme imkânı buldu.

200 binin üzerinde ziyaretçi ve 101 bin 358 atölye çalışması ile hedeflenen rakamları aşan Turkish Airlines Science Expo, düzenlenen ödül töreni ile sona erdi.

TARİHİ, ÇÖZÜM ÜRETENLER YAZAR

Turkish Airlines Science Expo'nun ödül törenine katılan Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, sorun görmek isteyenlerin her yerde sorun görebileceğini, ancak tarihi çözüm üretene yazabileceğini söyledi. Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak bir taraftan fiziki altyapı, tarihi miras, yeşil alan düzenlemesi gibi hizmetleri hayata geçirirken, diğer taraftan gelecek nesillerin daha donanımlı olmasına yönelik projelere de önem verdiklerini dile getiren Başkan Alınur Aktaş, "Turkish Airlines Science Expo da bunlardan biri. Uzun süren bir hazırlık aşamasının ardından dolu dolu bir festival yaşadık. Sanayimizin önemli isimleri de üretimde kullandıkları teknolojileri çocuklarımız ve gençlerimizle paylaştı. Bu eminim ki onlar için büyük bir tecrübe olacak. Bu gençlerimiz dinamik ve nitelikli bireyler olarak yakın gelecekte sanayimizin gücüne güç katacaklar. Bizi bu anlamda destekleyen tüm firmalarımıza teşekkür ediyorum. Meslekler Yarışıyor etkinliğinde becerilerini sergileyen gençlerimizin, yakın gelecekte iş hayatına atılarak hünerlerini ülkemizin menfaati için sergileyeceklerine inanıyorum. Bursa güçlü sanayisi ile iyi bir potansiyele sahip. Bu yüzden gençlerimize iyi bir eğitimin yanında iyi bir rehberlik sunmamız, onları meslek hayatına hazırlamamız ve ufuklarını genişletmemiz gerekiyor. Bu yıl festival kapsamında ilk kez gerçekleştirdiğimiz Kariyer Kulübü ile de bunu amaçladık. Turkish Airlines Science Expo, çözüm üreten zihinlerin de buluşma noktası oldu. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye çapında bir proje yarışması gerçekleştirdik. Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum. Bursamız ve ülkemizin geleceği

GENÇLER SANAYİCİLERLE BİR ARAYA GELDİ

Bu yıl 'Dijital Türkiye' ana temasıyla düzenlenen festivalin en önemli özelliklerinden biri de geleceğin işgücü olan gençleri Bursa'nın ünlü sanayicileriyle buluşturması oldu. Gençler, söyleşi ve panel etkinliklerinin yanı sıra stantları da gezerek iş dünyasının önemli iş insanlarının tecrübelerini dinleme imkânı buldu.

olan çocuklarımıza yönelik somut adımları bugünden atmazsak, yarın için hayal kurmaya hakkımız yok demektir. Turkish Airlines Science Expo'nun tüm dünyada ses getirmesi ümidi ve inancıyla, festivalimize katkı ve emek veren kurum, kuruluş ve sanayicilerimize teşekkür ediyorum” diye konuştu.

Konuşmaların ardından Başkan Alınur Aktaş ve ödül törenine katılan BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, İl Milli Eğitim Müdürü Sabahattin Dülger ve AK Parti İl Başkanvekili Mustafa Sayılğan, 7 farklı kategoride yapılan yarışmalarda dereceye girenlere ödülleri verdi.

200.000
üzerinde ziyaretçi

101.358
atölye çalışması

PROJE YARIŞMASI

946 başvuru
50 finalist proje
paylaşımı

AKIL VE ZEKÂ OYUNLARI TURNUVASI

2150
öğrenci ve
öğretmen yarıştı

MESLEKLER YARIŞIYOR

11
kategoride
630
ekip yarıştı

DESIGNNOW AUTODESK 3B TASARIM YARIŞMASI

65
finalist yarıştı

Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, 7 farklı kategoride yapılan yarışmalarda, Usta Mucitler kategorisinde birinci gelen ekibin 20.000 TL'lik ödülünü, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ile birlikte takdim etti.

➤ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı himayesinde gerçekleşen 3. HESTOUREX Dünya Sağlık, Spor, Alternatif Turizm Kongre ve Fuarı'nda yerini alan BEBKA, yurtiçi ve yurtdışından gelen ziyaretçilerle buluşarak bölge illerinin turizm potansiyelini tanıttı.

HESTOUREX FUARI'NA BEBKA DAMGASI

165 ülkeden 6000 yatırımcı kişi ve heyetin katıldığı 2019 HESTOUREX Sağlık, Spor ve Alternatif Turizm Fuarı, 4-7 Nisan 2019 tarihlerinde Antalya'da yapıldı. Fuarda, BEBKA desteği ve koordinasyonunda kurulan ortak stantta Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden gelen firma temsilcileri, sağlık ve turizme yönelik tesislerinin ve konaklama yerlerinin tanıtımlarını gerçekleştirdi.

Bursa, Eskişehir, Bilecik standını fuar kapsamında ziyaret eden Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Antalya Valisi Münir Karaloğlu, Kalkınma Ajansları Genel Müdürü Barış Yeniçeri ve Bilecik Belediye Başkanı Semih Şahin'e, bölge illerinin sağlık turizmi potansiyeli hakkında bilgiler verilerek fikir alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, standı ziyaret eden misafirlere bölge illerinin yöresel lezzetlerinden kestane şekeri, met helvası ve ayva lokumu ikram edildi, üç ilin tanıtımına yönelik 1000'den fazla basılı ve görsel malzeme dağıtıldı.

300'DEN FAZLA İKİLİ GÖRÜŞME

Fuarda bölge illerinin katılımcıları, alım heyetleri ile 300'den fazla ikili görüşme de gerçekleştirdi. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin termal konaklama imkânları, sağlık merkezlerinde verilen tedavi çeşitleri, doğa sporları alternatifleri ve tur seçenekleri konusunda misafirlere bilgiler aktarıldı.

Fuar süresince ayrıca; diğer stantlar ziyaret edilerek bu illerdeki iyi uygulama örnekleri incelendi, ilgililerle tecrübe paylaşımında bulunuldu ve bölge illerinin mevcut potansiyelini geliştirmeye yönelik hayata geçirilebilecek faydalı çalışmalar hakkında bilgiler edinildi.

**BEBKA desteğiyle kurulan
ortak stantta yer alan
kurum ve kuruluşlar**

Bursa

Bursa Sağlık Turizmi Derneği
Rommer International
VM Medicalpark Bursa
Özel Medicabil Hastanesi
Ramada Bursa
Sager Travel
Özel Doruk Sağlık Grubu
Onno Travel Turizm

Eskişehir

Fizyomer Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Merkezi,
Özel Anadolu Hastanesi,
Double Tree By Otel ve
Vendome Otel

Bilecik

Osmaneli Belediyesi
(İçmeler Tesisleri)

Fuarda bölge illerinin katılımcıları, alım heyetleri ile 300'den fazla ikili görüşme gerçekleştirdi.

Ekonomi Göstergeleri

Yasin DALGIÇ

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi - Uzman

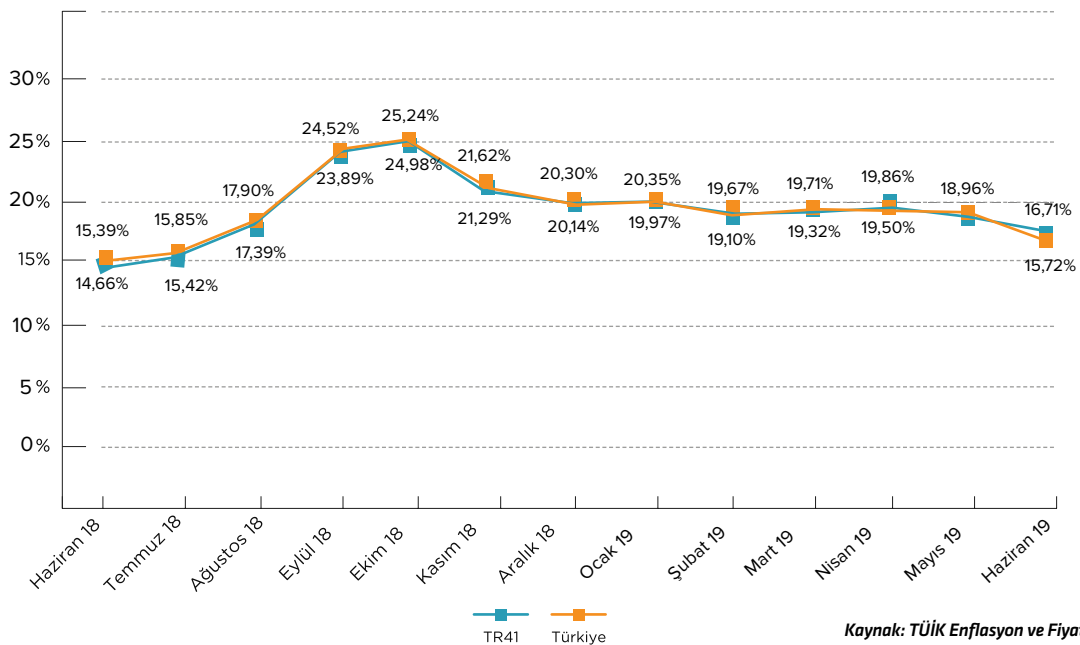
➤ ENFLASYON GÖSTERGELERİ

Türkiye’de yıllık en fazla artış %26,88 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda gerçekleşti. TÜFE’de bir önceki yılın aynı ayına göre ev eşyası %22,51, lokanta ve oteller %20,84, alkollü içecekler ve tütün %19,24 ve gıda ve alkolsüz içecekler %19,20 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup %1,65 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıda %1,57 ve eğlence ve kültürde %0,04 düşüş gerçekleşti.

TÜFE’de Türkiye geneli yıllık enflasyon %15,72

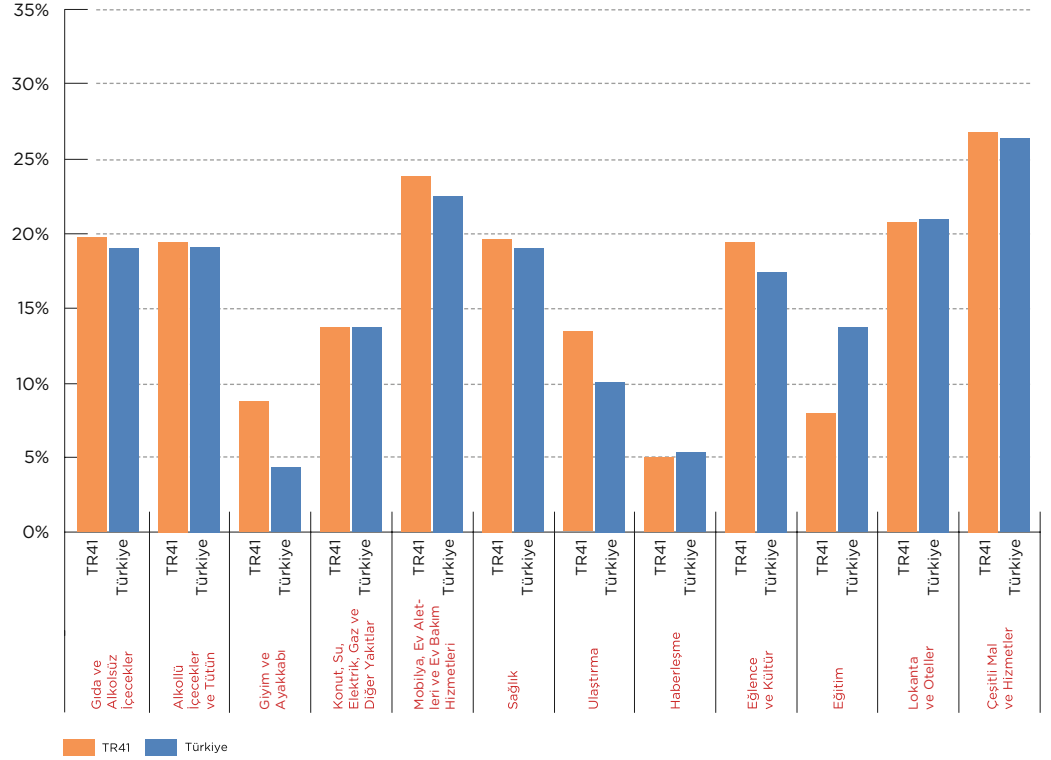
TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE, HAZİRAN 2019):

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2019

ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜFE (HAZİRAN 2019):

TR41 Bölgesi'nde yıllık en fazla artış çeşitli mal ve hizmetler grubunda gerçekleşti. TR41 Bölgesi'nde endekste yer alan diğer gruplardan mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetlerinde %23,68, lokanta ve oteller grubunda %20,7, gıda ve alkolsüz içeceklerde %19,75, eğlence ve kültürde %19,56, sağlıkta %19,55, alkollü içecekler ve tütünde %19,51, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda %13,72, ulaşımda %12,68, giyim ve ayakkabıda %9,25, eğitimde %7,63 ve haberleşmede %5,09 artış yaşandı.

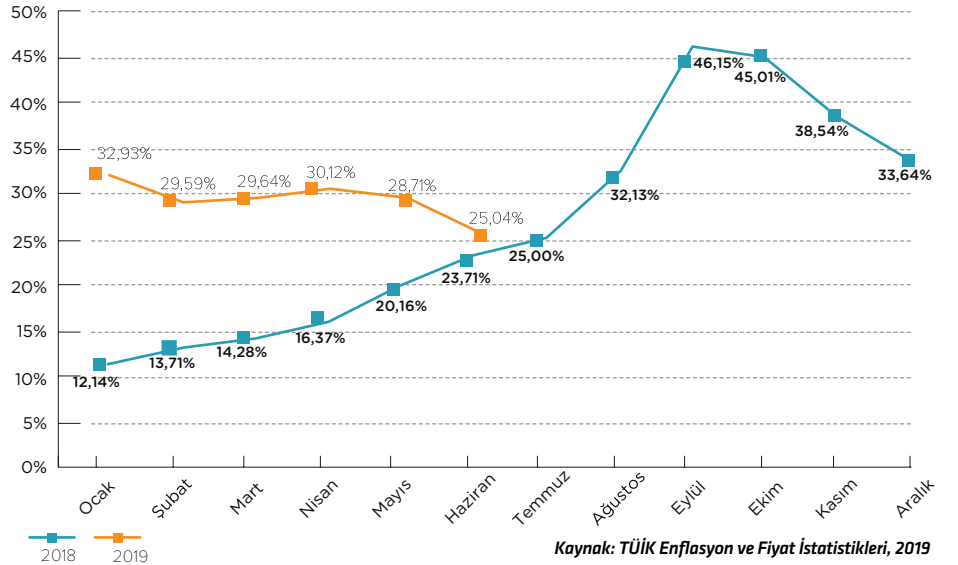

YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ (Yİ-ÜFE, HAZİRAN 2019, TÜRKİYE GENELİ):

Aylık Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi artışı %0,09

Aylık en fazla artış elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; %7,83 ile elektrik, gaz üretimi ve dağıtım, %4,44 ile ham petrol ve doğalgaz, %2,19 ile kâğıt ve kâğıt ürünleri olarak gerçekleşti. Buna karşılık, kok ve rafine petrol ürünleri %11,79, basım ve kayıt hizmetleri %4,10, ana metaller %2,70 ile bir önceki aya göre azalan alt sektörler oldu.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe %0,50 artış, imalat sanayi sektöründe %0,45 düşüş, elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe %7,83, su temini sektöründe %0,43 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2019

dayanıklı tüketim malında gerçekleşti. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Haziran ayında aylık en fazla artış, dayanıklı tüketim malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti.

Yıllık Yurt İçi Fiyat Endeksi artışı %25,04

Yİ - ÜFE DEĞİŞİM ORANLARI (2003=100), HAZİRAN 2019

Sektörler (NACE Rev.2)	Endeks	Aylık Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On iki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Yİ-ÜFE	457,16	0,09	8,09	25,04	32,81
B-Madencilik ve Taşocakçılığı	581,01	0,50	11,98	22,15	26,72
C-İmalat Sanayi	457,23	-0,45	8,16	23,15	31,20
D-Elektrik, Gaz	369,99	7,83	8,32	54,20	58,98
E-Su Temini	300,38	0,43	-9,26	-4,04	4,09

Yİ - ÜFE ANA SANAYİ GRUPLARI VE DEĞİŞİM ORANLARI (2003=100), HAZİRAN 2019

Ana Sanayi Grupları	Endeks	Aylık Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On iki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Yİ-ÜFE	457,16	0,09	8,09	25,04	32,81
Ara Mali	491,18	-0,59	7,02	23,57	34,35
Dayanıklı Tüketim Mali	311,99	1,22	4,40	18,03	23,47
Dayanıksız Tüketim Mali	375,40	1,08	11,30	24,41	24,09
Enerji	623,24	0,57	7,21	35,44	52,38
Sermaye Mali	396,40	-0,34	7,57	24,67	32,71

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2019

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Haziran ayında aylık en fazla artış dayanıklı tüketim malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti. Aynı dönemde aylık en fazla düşüş ara malında, yıllık en az artış ise dayanıklı tüketim malında yaşandı.

➤ İHRACAT GÖSTERGELERİ

İLLERE GÖRE İHRACAT (ABD DOLARI, KANUNİ MERKEZ* BAZINDA, HAZİRAN 2019)

	Haziran 2019	Ocak-Haziran 2019	Ocak-Haziran 2018	Yıllık Değişim
BURSA	1.066.837.000	7.489.340.000	8.338.950.000	%-10,2
ESKİŞEHİR	70.991.000	527.617.000	504.804.000	%4,5
BİLECİK	4.360.000	38.655.000	51.850.000	%-25,4
TR41	1.142.188.000	8.055.612.000	8.895.604.000	%-9,4

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde yaklaşık 7,5 milyar dolar düzeyinde ihracat gerçekleştirildi. 2018 yılı ile kıyaslandığında bu dönemde 2019 yılın-

Bursa ihracatı 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 7,49 milyar \$

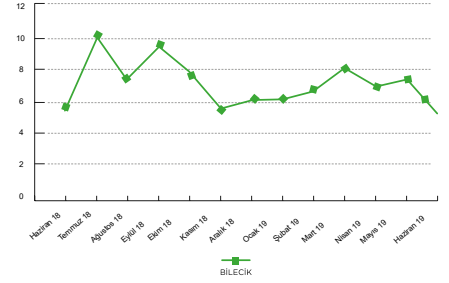
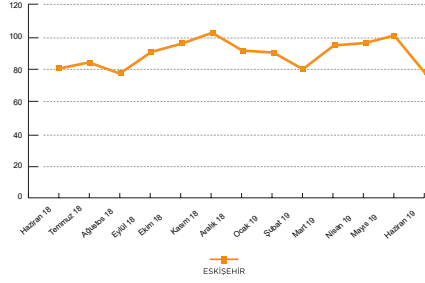
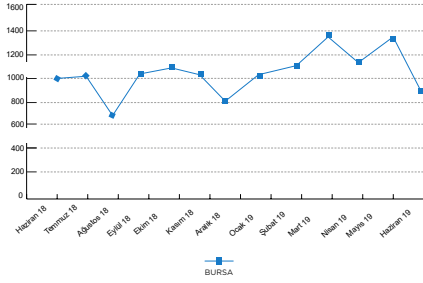
da Bursa'dan yapılan toplam ihracatta yaklaşık %10'luk bir azalış yaşandı. Yine ilgili dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında %4,5 dolaylarında bir artış görüldü. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise aynı dönemde ihracat 39 milyon dolara yaklaştı. 2018 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te 2019 yılında %25,4'lük bir azalış yaşandı.

Eskişehir ihracatı 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 527,6 milyon \$

Bilecik ihracatı 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 38,7 milyon \$

*Vergiye tabi kurumların esas nizamname veya mukavelenamelerinde veya teşkilat kanunlarında gösterilen merkezdir.

TR41 BÖLGESİ İLLERİ İHRACATI (MİLYON \$)

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2019

TR41 BÖLGESİ İLLERİ ÜLKELERE GÖRE İHRACAT (OCAK-HAZİRAN 2019)

BURSA	
OCAK - HAZİRAN 2019	
Almanya	971.274.000
Fransa	909.469.000
İtalya	825.903.000
İspanya	583.790.000
Romanya	366.310.000
OCAK - HAZİRAN 2018	
Almanya	1.181.006.000
İtalya	1.093.487.000
Fransa	834.237.000
İspanya	626.146.000
Romanya	428.809.000

ESKİŞEHİR	
OCAK - HAZİRAN 2019	
ABD	209.884.000
Fransa	43.191.000
Almanya	41.765.000
Romanya	17.099.000
Avusturya	14.212.000
OCAK - HAZİRAN 2018	
ABD	158.403.000
Almanya	47.648.000
Fransa	45.517.000
Avusturya	20.996.000
İspanya	17.106.000

BİLECİK	
OCAK - HAZİRAN 2019	
Romanya	4.844.000
Libya	3.223.000
Finlandiya	2.879.000
ABD	2.562.000
Birleşik Krallık	2.232.000
OCAK - HAZİRAN 2018	
Birleşik Krallık	6.950.000
Romanya	5.816.000
Çin	4.004.000
İsveç	3.196.000
ABD	2.881.000

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2019

İMALAT SANAYİ İHRACATINDA TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞU (OCAK-MAYIS 2019) VE AR-GE MERKEZLERİ (31 HAZİRAN 2019)

		Orta Düşük + Düşük Teknoloji	Orta Yüksek + Yüksek Teknoloji
BİLECİK	İhracat İthalat	%93,1 %41,5	%6,9 %58,5
BURSA	İhracat İthalat	%41,5 %30,5	%58,5 %69,5
ESKİŞEHİR	İhracat İthalat	%32,4 %49,2	%67,6 %50,8
TR41	İhracat İthalat	%41,1 %33,0	%58,9 %67,0
TÜRKİYE	İhracat İthalat	%60,7 %44,2	%39,3 %55,8

Kaynak: OECD ISIC Rev.3 sınıf. TÜİK verilerinden hesaplanmıştır. Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Sıra	İl	AR-GE Merkezi
1	İstanbul	415
2	Kocaeli	126
3	Bursa	124
4	Ankara	108
5	İzmir	83
6	Tekirdağ	48
7	Manisa	28
8	Konya	23
9	Eskişehir	21
22	Bilecik	4

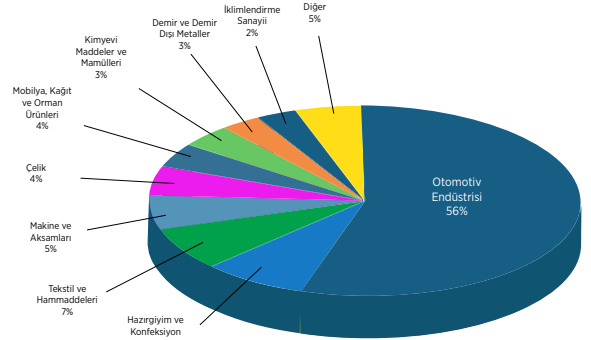
Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, AR-GE Merkezi İstatistikleri (30 Haziran 2019 itibarıyla)

İHRACAT GÖSTERGELERİ (OCAK - HAZİRAN 2019)

BURSA

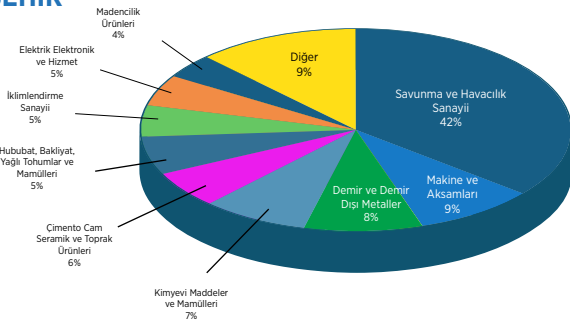
İHRACATTA İLK 10 SEKTÖR (BİN \$)	
Otomotiv Endüstrisi	4.174.079
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	794.410
Tekstil ve Hammaddeleri	546.021
Makine ve Aksamları	405.026
Çelik	299.065
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	292.110
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	254.512
Demir ve Demir Dışı Metaller	216.470
İklimlendirme Sanayi	132.654
Diğer	374.991

Toplam ihracatta otomotiv sektörü %56, hazırgiyim ve konfeksiyon %11, tekstil ve hammaddeleri %7 pay aldı.

Otomotiv sektörü, 2019 yılı ilk yarısında Bursa ihracatında %56'lık pay ile ilk sırada yer aldı.

ESKİŞEHİR

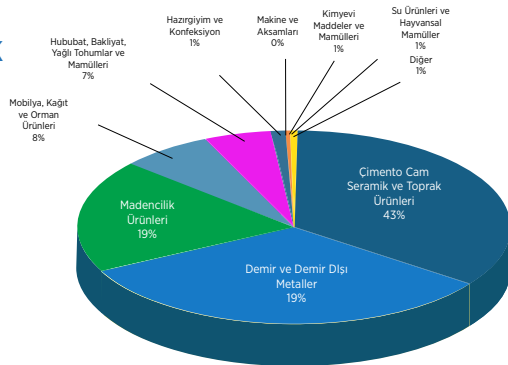

İHRACATTA İLK 10 SEKTÖR (BİN \$)	
Savunma ve Havacılık Sanayi	219.553
Makine ve Aksamları	44.905
Demir ve Demir Dışı Metaller	44.384
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	37.095
Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri	29.209
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve M.	28.272
İklimlendirme Sanayi	27.877
Elektrik, Elektronik ve Hizmet	23.798
Madencilik Ürünleri	22.956
Diğer	49.568

Toplam ihracatta savunma ve havacılık sanayi %42, makine ve aksamları %9, demir ve demir dışı metaller de %8 pay aldı.

Eskişehir'de 2019 yılı ilk 6 ayında ihracattaki ilk üç sektör savunma ve havacılık sanayi, makine ve aksamları ile demir ve demir dışı metaller oldu.

BİLECİK

İHRACATTA İLK 10 SEKTÖR (BİN \$)	
Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri	16.484
Demir ve Demir Dışı Metaller	7.493
Madencilik Ürünleri	7.265
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	3.144
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve M.	2.938
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	438
Su, Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	254
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	233
Makine ve Aksamları	160
Diğer	246

Toplam ihracattan çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri %43, demir ve demir dışı metaller ile madencilik ürünleri ise %19'ar pay aldı.

Bilecik'te 2019 yılı ilk yarısında ihracatta öne çıkan ilk üç sektör çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri, demir ve demir dışı metaller ile madencilik ürünleri oldu.

Kaynak: Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), 2019

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ve Bursa Teknik Üniversitesi (BTÜ) iş birliğiyle başlatılan SeedUP inovatif Girişimcilik Programı'nda imzalar atıldı. BEBKA Genel Sekreteri Gerim, üretimi desteklediklerini söyledi. **»4TE**

[illegible][illegible][illegible]

3. **HİSTOUZEX** Dünya Sağlık, Spor, Alternatif Turizm Kongre ve Fuarı'nda yerini alan Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ziyaretçileri buluşarak bölge illerinin turizm potansiyelini tanıttı. **» S TE**

[illegible][illegible][illegible]

■ Zingheri e l'ortopedico
L'ortopedico è un po' più alto e magro, con i capelli grigi e un sorriso amichevole. Si chiama Zingheri e ha 55 anni. È un medico di famiglia e ha una lunga esperienza nel settore. Ha lavorato per anni in un ospedale e ora ha deciso di aprirne uno proprio qui, a Montebelluna. Ha una grande passione per il suo lavoro e vuole dare il meglio di sé per i suoi pazienti.

■ Zingheri e l'ortopedico
L'ortopedico è un po' più alto e magro, con i capelli grigi e un sorriso amichevole. Si chiama Zingheri e ha 55 anni. È un medico di famiglia e ha una lunga esperienza nel settore. Ha lavorato per anni in un ospedale e ora ha deciso di aprirne uno proprio qui, a Montebelluna. Ha una grande passione per il suo lavoro e vuole dare il meglio di sé per i suoi pazienti.

» Dilyrlikçidir Belediyem, Mihalıççıkla yarı bir tenis kortunda NİKA ortaklığında hayata geçen proje ile Mühalıççık Meyve Sektöre Kurulumu ve Gıda İşleme Tesisi'ni çevirmişti.

Wesley Kuykendall, president of the American Society of Mechanical Engineers (ASME), says that the industry is "not in a position to make a significant contribution to the solution of the global warming problem." He says that the industry is "not in a position to make a significant contribution to the solution of the global warming problem."

[illegible]

Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi ve *Girişimcilik* alanlarında toplam 27 milyon TL hibe verilecek olan proje teklif çağrısı için projelerin son başvuru tarihi 16 Haziran 2019 Pazartesi günü saat 23.59'da sona erecek.

REKAMAT atışından yapılmaktadır. Tuzun Kaymağında Moleküler Ağırlık ve Tuzun Hareketliliği Şartları altında ilgili laboratuvar raporlarına Viki Cihazları Cihazları ile ilgili raporlar periyodik olarak

■ Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından Eskişehir Sanayi Odası ve Eskişehir OSB ile birlikte sürdürülen Eskişehir Endüstriyel Simbiyoz Projesi Sinerji Çalışması Eskişehir OSB'de gerçekleştirildi.

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI

DIJİTAL DÖNÜŞÜM YARIŞINDA GERİ KALMAYIN!

www.bebka.org.tr

TECHXTILE

START-UP CHALLENGE

İNOVATİF GİRİŞİMCİLERİ BEKLİYOR!

SON BAŞVURU TARİHİ

11 Eylül 2019

ÖDÜLLER

Özel Ödül

✓ Milano'da Kuluçka ve Hızlandırıcı Program

Finale Kalan Girişimciler

✓ Bir yıl süresince profesyonel mentorluk desteği

Uluk Batum
Ventures & Mentors League CEO

Destek Almaya Hak Kazanan Girişimciler

✓ Bursa Teknik Üniversitesi Kuluçka Merkezi imkanlarından faydalanma hakkı

✓ Patent başvuru ve %100 firma kuruluş desteği

✓ ULUKOZA programı ile 200.000 TL TÜBİTAK hibesine hak kazanma fırsatı

**XI. ULUSLARARASI
AR-GE PROJE PAZARI**

22-23 Ekim 2019, Bursa

www.techxtile.net

f/techxtile

t/techxtile_

i/techxtile

in/techxtile